

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Birželis — June 10, 1964

Nr. 67

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KOVA PRIEŠ GOLDWATERI

'LIBERALIAI' NUSITEIKĖ ŽURNALISTAI TOLIAU VARO AGITACIJĄ PRIEŠ GOLDWATERIO KANDIDATURĄ IR SUSILAUKĖ PASISEKIMO... EUROPOJE. — GOLDWATERIS ESĄS NUTOLES NUO GYVENIMO REALYBĖS IR ESĄS "LAUKINIS" UŽSIENIO REIKALŲ DIRVOJE, TAČIAU JO LIGSIOLINIS PASISEKIMAS ĮRODO VISAI KĄ KITĄ.

Vytautas Meškauskas

Arizonos senatoriui Barry M. Goldwateriui laimėjus Californijos pirminius rinkimus, daugumas politikų apsisprato su mintimi, kad Arizonos senatorius bus respublikonų kandidatas į prezidentus arba nulems kito asmens kandidatūrą, tačiau "liberaliai" nusiteikę publicistai dar nepasidavė ir varo smarkią propagandą prieš Goldwaterį. Taip Walter Lippmann aiškina, kad nors jo akys dabartinis prezidentas yra pranašesnis už visus galimus respublikonų kandidatus ir jis tikisi Johnsono per rinkimo, jis -- Lippmannas -- tačiau esąs labai susirūpinęs dėl ekstremistų, įsigalėjusių respublikonų partijoje. Esą, Goldwateris graso įstumti Ameriką į kovą dėl rasinių, klasinių ir ideologinių klausimų, su kuriais reikia išmokyti gyventi taikoje ir juos pergyventi.

Joe Alsopas vietoje Goldwaterio respublikonų kandidato į prezidentus sūlio Pensilvanijos gubernatorių William W. Scranton ir kandidato į viceprezidentus Californijos senatorių Thomas Kuchel, Mat, "kraštutinis" Goldwateris atstums nuo savęs rinkikų mases ir respublikonai ne tik nelaimės prezidento, bet ir atstovų, gubernatorių bei kitų lokalinių pareigūnų rinkimus. Teigiama, kad didelių miestų darbininkų masės, ypač mažumos, esančios nusistačiusios už "civilines teises", prieš kurias balsavo sen. Goldwateris...

Iš tikro gi, nors visos tautinės mažumos yra nusistačiusios už lygias teises visiems iš principo, tačiau joms dėl to dar labai norisi atsakyti savo kairių teisių, kaip kad pvz. teisės pasirinkti nuomininkus ar pirkėją savo namams, nes tai sudarys jiems tam tikrų nuostolių. Gubernatoriaus Wallace pasisekimas per demokratų pirminius rinkimus Wisconsin ir Indianoje tą labai vaizdžiai įrodė. Atrodo, kad didieji žurnalistai visai neteko kontakto su masėmis ir nežino, kaip galvoja eilinis žmogus.

Taip pat ir darbininkų unijų šaka per rinkimus nėra tokia didelė, kaip jiems atrodo. Mat, kaip kurias unijas valdo įsigalėjusios jose klijos, kurių negalima bandyti nuversti nerizikuojant dideliais nemalonumais, todėl uni-

jų vadai labai dažnai nėra populiarūs darbininkų masėse. Tos masės gali balsuoti už tuos, kurie žadės "suvaldyti" įsigalėjusių unijų vadus. Žodžiu, Goldwateris nėra toks "nuostolingas" kandidatas respublikonams, kaip kad nori įkalbėti "liberalūs" žurnalistai.

Respublikonams artima Chicago Tribune taip samprotauja:

"Šių metų rinkimus respublikonai eina iš labai blogų pozicijų: normaliai jų partija yra mažumos partija, šiuo metu ji neturi jokios jėgos Washington, prieš ją stovi populiarus demokratų prezidentas, siekias per rinkimo gerbūvio laiką, Mr. Johnsonas nėra nenugalimas, tačiau to tikrai nebus galima padaryti, jei rytų "liberalai" savo karu prieš Goldwaterį visai įsiutins partijos konservatyvių sparną."

Pagal Tribune, respublikonai galėtų laimėti, jei jie surastų bendrą kalbą ir iš anksto susitarę dėl eventualaus vyriausybės postų pasiskirstymo. Gubernatoriai Scranton ar Romney (Michigano) galėtų tikti į viceprezidentus, Nixonas būtų puikus Valstybės sekretorius, gub. Rockefelleris galėtų būti gynybos ar išd. sekretorium. Toks neformalus susitarimas prieš konvenciją ar jos metu be abejoj galėtų išeiti

partijai į naudą. Kraštutinis Goldwateris būtų apstatytas "nuosaukišiais" politikais,

Savo namuose sunku būti pranašui, už tat ir Lippmannas bei jo kolegos yra daugiau vertinami Europoje negu Amerikoje. Jų įtakoje Europos liberaliai nusiteikusi spauda Goldwaterio laimėjimą Californijoje sutiko su siaubu. "Fašistas bus Johnsono oponentas" -- sielojosi Italijos socialistų laikraštis Avanti. Švedų Dagens Nyheter Goldwaterio laimėjimą pavadino respublikonų partijos kvailumo ir ignoracijos išdava. Net konservatyvus londoniškas Times rašė:

"Faktas, kad didelė partija remia žmogų, kuris yra nutolęs nuo realybės ir yra tiesiog laukinis užsienio politikoje, bus smūgis Amerikos prestižui užsieniuose!"

Suprantama, jog britai nenori, kad JAV viešpatautų pasaulyje. Jiems svarbiau išlaikyti jėgų lygsvarą, kuri leistų jiems laivuoti savo naudai tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, tačiau Goldwaterį pavadinti "laukiniu" užsienio politikoje yra labai neteisinga. Jo reikalavimas, kad JAV elgtųsi išsėdama iš savo pajėgumo, yra naudingas ne tik pačiom Jungtinėm Amerikos Valstybėm, bet ir visai žmonijai.

Paskutinėmis žiniomis, tie patys sluoksniai, kurie respublikonams įpiršo Eisenhowerio kandidatūrą, nugalėdami konservatyvių Ohio senatorių Robertą Taftą, dabar perša gubernatorių Scrantoną. Tačiau Eisenhoweris buvo karą laimėjęs didvyris, tuo tarpu Scrantonas pavadė tik dabar pradėjo skambėti ir iki konvencijos teliko palyginti nedaug laiko.

PABALTIEČIŲ DIENA ŠVEICARIJOJ

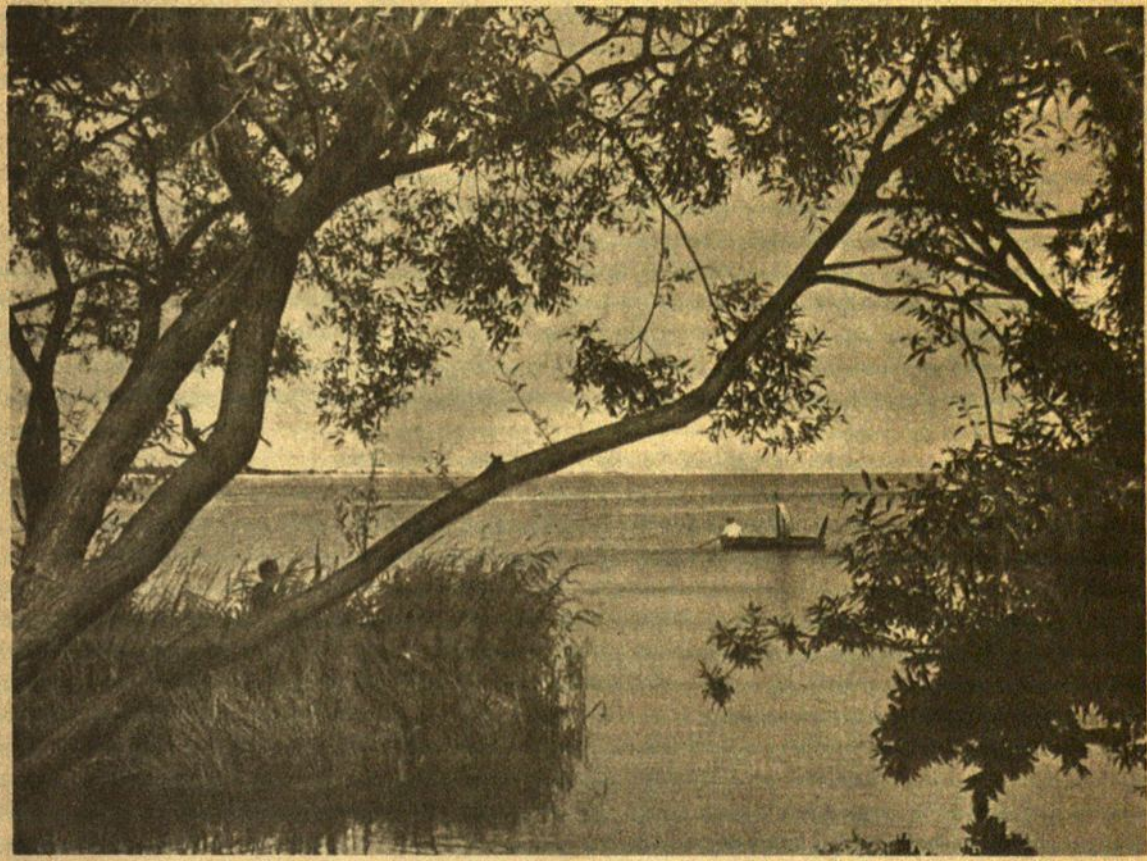
Gegužės 8-11 dienomis Čiuricho mieste buvo surengtos "Baltų Kultūros Dienos". Tokios apimties Pabaltijo tautų kultūros demonstracijos Šveicarijoje dar niekad nėra buvę. Lygiu būdu galima teigti, kad dar niekuomet Pabaltijo vardas nebuvo taip išgarsintas, kaip per sakytas "Kultūros Dienas". Jos vyko reprezentatyvinėse miesto patalpose "Kongresshaus".

"Baltų Kultūros Dienos" pradžioje gegužės 8 d., atidarius trijų daiktinių paveikslų parodą. Savo kūrinius išstatė: Juzė Katiliūtė - Stanulienė (Ženeva), Vytautas Kasiulis (Paryžius) ir latvių dail. Juris Soikans (Münsteris, Vestfalija). Parodą atidarė lietuvių bendruomenės pirmininkas Dr. A. Kušlys. Po to kal-

bėjo Čiuricho miesto prezidentas (vyriausias burmistras) Dr. E. Landolt, išreiškęs džiaugsmą, kad čiurichiečiams suteikta proga pažinti pabaltiečių meną. Parodos atidaryme dalyvavo rinktinė publika, jos tarpe Amerikos Jungtinių Valstybių generalinis konsulas.

Lygia greta su dailės paroda vyko Pabaltijo žemėlapių paroda. Joje buvo išstatyti žemėlapiai, miestų vaizdai ir graviūros iš penkių šimtmečių laikotarpio. Šioje parodoje savo vertingus rinkinius išstatė Dr. P. Reklaitis (Marburgas) ir O. Bong (Miunchenas).

Tą pačią gegužės 8 d. ponio O. Fleig, vieno šveicarų redaktoriaus estiškos kilmės žmona, laikė paskaitą apie Estijos li-

Kuršių marių pakrantėje...

LIETUVIŲ SPAUDOS IR RADIO SUVAŽIAVIMAS

Pirmas po 50 metų pertraukos šiaurinės Amerikos lietuvių laikraščio ir visiškai pirmas radijo programų redaktorių bei leidėjų suvažiavimas praėitį savaitgalį įvyko.

Suvažiavimo pradininkas - sumanytojas ir gyvybinėmis ištai-

gingomis) sąlygomis aprūpintojas PLB pirmininkas J. Bačiūnas su visa PLB valdyba tapo nustebinti suvažiavimo sėkmingumu. Tai yra, jo kiekybinio sėkmingumo. Susirinko iš viso apie 110 dalyvių.

Suvažiavimo turinys, tačiau, išskyrus nebent radijo programų veikimo gana išsamią ir vaizdingą apžvalgą, būtų galėjęs tilpti ir po kuria kita iškaba pav. A. L. Tarybos, P. L. Bendruomenės, Vilko ar kurios kitos bendrinės ar "veiksminės" organizacijos veikėjų suvažiavimo ar kongreso. Nes PLB valdybos programon įrašytosios temos buvo iš bendrosios visuomeninės veiklos, ne iš specifinės redaktorių leidėjų problemų srities. Kadangi tai buvo ne ką nors spręsti įgaliojimų visuomenės rinktų atstovų, o greičiau savanorių PLB pirmininko svečių pasikalbėjimas, tai susirinkimas ir nesijautė galintis priimti bei skelbti kokių nors nutarimų ar instrukcijų. Tai buvo spaudos bei radijo srityje tiesiogiai dirbančiųjų iš šalies bendradarbiaujančių visuomenininkų "pasidalinimas mintimis".

Labiausiai intriguojanti ir opiausia iš visų paliestųjų temų, be abejo, buvo pati pirmoji -- apie Lietuvos gyvenimo pristatymą šiešvijos lietuvių spaudoje, Referavo Naujienų redaktorių, drauge ir politikas visuomenininkas dr. P. Grigaitis (Moderatorius, atseit, posėdžio pirmininkas arba diskusijų tvarkdarys) -- vienas iš Dirvos atstovų -- V. Rastenis (irgi ne vien žurnalistikos, o ir politinės-visuomeninės veiklos dalyvis).

Dr. P. Grigaitis, paminėjęs šiek tiek tolesnės praeities pavyzdžių, konkrečiai nurodė į susirūpinimo keliančius šių dienų reiškinius, Lietuvos gyvenimo nušvietime mūsų dabartinėje spaudoje, ir pareiškė, kad mūsų spauda yra ir turėtų likti ne tik gyvenimo veidrodėlis - nesuinteresuotas informuotojas, bet ir mūsų kovos įrankis.

Diskusijos tapo nukreiptos į dabartinio Lietuvos gyvenimo nušvietimo taktiką. Pastebėta, kad spaudai (nors ir ne vien spaudai) ligi šiol, taip ir toliau svarbu nesitraukti iš Lietuvos okupacijos nepripažinimo pozicijos, atseit, nenuslysti į jos pripažinimo poziciją.

Bet pripažinimas ar nepripažinimas liečia du dalykus: 1) Lietuvos pavergimo faktą ir 2) to fakto teisėtumą, moralumą bei jo priimtumą arba susitaikymą su juo.

Pavergimo fakto mes, išties, negalėjome nepripažinti nuo pat 1940 metų birželio 15-tosios, nes tą faktą matome tikrovėje. Mūsų daugelio pasitraukimas iš Lietuvos yra vienas iš akivaiz-

džiausių liudijimų, jog pripažįstame, kad Lietuva yra rusų-bolševikų okupuota. Tą faktą mes ne tik pripažįstame esantį, bet laikome savo pareiga skelbti, šaukti, netgi iš visų jėgų reikėti, kad jis yra. Bet mes ginčijame to fakto teisėtumą ir moralumą. Lietuvos okupacijos ar inkorporacijos nėra fakto neigimas, bet yra protestas prieš jį, nesusitaikymas su juo, nepripažinimas patiesinio jam likti permanentiškam.

Taktika būdų ir priemonių pavartojime bėkvojant prieš to fakto įteisino siekimus, buvo diskusijų objektas. Siūlyta pasisakyti dėl "kietos" ar "lankštos" taktikos. Keliolikos dalyvių trumpuose pasisakymuose nebuvo galima nei laukti preciziškai motyvuotų sprendimų. Tai buvo daugiausia spontaniški palietimai paskirų, net visiškai individualių taktikos momentų. Bendras pasisakymų vardiklis, tačiau, gal net nesitiktai, buvo visgi daugiau pasivies į lankstų ir išradinę kovingumą. Tačiau iš to negalėjo būti suformuluotas siūlymas, kokia turėtų būti "uniforminė" laikysena. Kaip pirmą, taip ir toliau tas dalykas pasiliks viešų ir neviešų svarstymų objektas.

Prie kitų suvažiavimo - pobūvio vyksmų apibūdinimo dar grįšim vėliau.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* BUV. JAV PREZIDENTAS D. A. EISENHOWERIS, dalyvaavęs gubernatorių konferencijoje Clevelande, pareiškė remsiąs bet kurį kandidatą į JAV prezidentus, katrą tik respublikonų konvencija nominuos. Tuo būdu visos pastangos suteikti jėgas, kad užblokuvus Goldwaterio nominaciją, nuėjo niekais.

Dabar prasidės kova rašant respublikonų "platformą" -- programą.

* CHRUSČIOVAS IRTITO buvo sustikę Leningrade aptarti komunistinių kraštų laikyseną ryšium su R. Kinijos problema, iš paskelbtų komunikatų neaišku, ar jų nuomonės sutapo dėl tolimesnės taktikos kiniečių komunistų atžvilgiu.

* JAV AUKŠČIAUSIAS TEISMAS atsisakė svarstyti Apeliacinio teismo sprendimą dėl komunistų partijos vadovybės ir komunistinių organizacijų registracijos.

Komunistų partijos vadas Gus Hall tuoj paskubėjo pareikšti, kad Aukšč. Teismo sprendimas esąs "didžiuliu konstitucinių teisių laimėjimu" ir atidaręs kelią komunistų partijos politinei veiklai.

Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos šokėjai pasiruošę išvykai į New Yorką, kur Pasaulinėje Mugeje dalyvaus Lietuvų Dienos programoje. Jų išvykai paremti, birželio 14 d. Tėvų Marijonų soduose rengiama gegužinė, į kurią kviečiama visa lietuvių visuomenė. A. Kezio, SJ., nuotr.

Vienas gražiųjų fontanų Muenchene, Vokietijoje.

MILIJONAI TURISTŲ RUOŠIASI ATOSTOGŲ

"American Express Company" apskaičiavo: šią vasarą Europą, Japoniją ir Indiją turės aplankyti apie 1,250,000 amerikiečių turistų. Tai reiškia, kad palyginus su praėjusiais metais turistų skaičius pakilsis 15%.

O vasarai jau prasidėjus, įvairūs europiniai kraštai deda įvairiausias pastangas prisivilioti užsienio, ypač JAV turistus. Statomi nauji viešbučiai, įrengiami įvairūs patogumai, samdomi vairėjai. Šį kartą skaitytojus supažindinsime su trijų kraštų -- Vokietijos, Bavarijos, Prancūzijos ir Ispanijos turistinėmis įdomybėmis bei kainomis. Tiesa, jau keleri metai ir šiais metais vilioja Balkanų kraštai anapus geležinės uždangos -- R. munijs, Vengrija, dar Jugoslavija ir Čekoslovakija. Bet tai jau kita tema.

Ar Europoje besilankančiam turistui reikia daug vežtis pinigų? Ar perkamos galios santykis vis vienas doleris prieš ke turias vokiškas markes? Tai klausimai, kurie domina ir turistus ir Dirvos skaitytojus. Iš tikrųjų čia sunku patarti. Jei turistai pasirinks žinomas turistines vietas kurortinius miestelius, va-

VYT. ALSEIKA
Dirvos korespondentas
V. Vokietijoje

sarvietes, jam teks per dieną sumokėti po 10-15 ir daugiau dol. Tačiau Bavarijoje esama vietų ir ne taip toli Muencheno, kuriose vienos dienos pensonas kainuoja 8 DM (arba 2 dol.). O dėl perkamosios galios, jau tolimas tas metas, kai dolerį galėdavai skaičiuoti 1:4. Šiuo metu bene pats tiksliausias apskaičiavimas -- vienas doleris lygus 2 supuse markių. Tai liečia produktų, iš dalies ir viešbučių kainas. Susisiekimas Vokietijoje ir Šveicarijoje -- brangus. Pvz. nuo Hamburgo ligi Muencheno geležinkelio kelionė gali kaštuoti 25 dol. (2 klase, trečiosios nebėra jau keleri metai). Apsimoka keliauti pasinaudojant aplinkiniams, "ten ir atgal" ruožais, be to, jei bent savaitę gyvenama kurioje srityje, pvz. Bavarijoje, įsigyti savaitinius "Bezirk" gelež. bilietus po 40 DM. (10 dol.). Tuo atveju gali ir pirmąją klase važinėti kiek tinkamas, bet tik plane nurodytais geležinkelio ruožais.

Vėl įspėjimas: kas nenori išleisti daugiau pinigų, nepatartina

apsigyventi didžiuosiuose žinomų Bavarijos vietovių (kaip Berchtesgaden, Garmisch, Mittenwald, Bad Toelz ir kt.) viešbučiuose. Jie samdo prancūzų virėjus, investuoja daugiau pinigų ir, aišku, nesivaržo su didelėmis kainomis. Labai modernizuojami kurortai ties šilčiausiu Bavarijos ežeru -- Chiemsee. Kai kurios vietovės ties ežeru (Prien-Stock) turistus traukia su kultūrinio pobūdžio pramogomis (poezijos skaitymas ir kt.). Žinoma, šia, kaip ir kitomis vasaromis Vokietijoje, Austrijoje rengiama visa eilė meno festivalių -- čia žinomiausios Bayreutho ir Salzburgo vietovės. Vasaros metu nestokos operinių baleto ir dramos spektaklių Muencheno teatruose.

Beje, Muenchenas laikytinas par excellence turistų mėgiamu miestu. Vienas pavyzdys: 1963 m. šią Bavarijos sostinę aplankė 1,7 milijono svečių, iš viso buvo 3,4 mil. pernaktavimų, o tų svečių-turistų tarpe buvo 132,000 JAV gyventojų. Muenchenas -- daugiausiai lankomas užsienio turistų Vokietijos didmiestis -- iš turizmo gyvena 20,000 muencheniečių. Tik pernai mieste įvyko

423 suvažiavimai bei kongresai ir jų 68 buvo tarptautinio pobūdžio. Be neseniai vykusios Muencheno "specialybės" -- amatų mugės, rudenio atsidarys didelio masto tarptautinė susisiekimo mugė.

"Turistai bėga iš Prancūzijos" -- "Paris - Presse" dienraštis tokia pirmojo puslapio antrašte neseniai aliarmavo savo skaitytojus. Ir iš tikrųjų, Paryžius jau virto per brangiu miestu ir JAV turistams. Visur atsiliepią kainų pakilimas ir ypač viešbučiuose bei restoranuose. Patys prancūzai nusiskundžia, kad Prancūzijoje per mažai kambarių užsienio svečiams, vos 340,000 (tuo tarpu Italijoje 530,000). 1962 m. Paryžiuje nebuvo pastatytas joks naujas viešbutis. Prancūzijoje mažėja iš turistų gaunamos pajamos.

Patys prancūzai nepatenkinti užsieniečiams teikiamu dėmesiu. Užsieniečiai per dažnai išnaudojami ir apkraunami arbatpinigiais. Štai, turistai atsiduria teatre: jis apmoka už rūbinę, tačiau iš jo prašoma dar vieno naujojo franko už "papildomą aptarnavimą" ir dar vieno už vietos nurodymą. Versalio pily -- reikia atiduoti skėčius, apmokama pagal norą, tačiau, kai skėtis atsimamas, turistai vėl prašomas sumokėti "Service, s'il vous plait". Turistas vakare kabarete: jis nori išgirsti Juliette Greco. Apranga kaip teatre, tačiau už degtinę jam tenka sumokėti 30 frankų (apie 7 dol.), už šampano bonką tarp 150 ir 390 frankų, o kitų gėrimų pasirinkti negalima. Tad prancūzų žodžiais, "mes, klasikinės kelionių kraštas atsidūrėme pavojuje."

Ne taip seniai buvo teigiama, kad pigiausi turistams Europos kraštai, tai Ispanija ir Jugoslavija. Dabar toks skirtumas, kad kainos Ispanijoje jau kiek pakilusios. Ispaniją turistai mėgsta ir apie tai liudija skaičiai: kai 1945 m. Ispanijoje lankėsi 83,000 užsienio svečių, 1963 m. jau buvo sulaukta apie 11 milijonų. Tik 1933 m. atidaryta 300 naujų viešbučių su apie 30,000 lovų. Šiuo metu visoje Ispanijoje lovų turistams skaičius sieks apie 250,000, 70% visų turistų į Ispaniją atvyksta iš europinių kraštų, 30% -- iš užjūrio. Iš susisiekimo priemonių turistai daugiausia naudoja autobusus, savas mašinas, trečioje eilėje -- lėktuvus ir ketvirtoje -- geležinkelius. Šie nėra patogūs. Apie kainas Ispanijoje žinias Muenchene vykusioje turizmo konferencijoje suteikė ispanų turizmo gen. direktorius Herrea. Jo nuomone tos kainos pastovios ir turėtų atrodyti palankios užsienio turistams. Tad už visos dienos išlaikymą, nakvynę pirmos rūšies viešbutyje mokama 24 DM. (arba 6 dol.), nors tikrumoje "pirmos rūšies" viešbučiai žymiai brangesni. Už 5 DM. (arba 1,25 dol.) gausi pietus, taksis kaštus, vienam ruožui, 25 ct., tiek pat kino bilietas, 10 ct. alaus bokalas, o už 200 DM. (arba 50 dol.) jau galima praleisti savaitę gerame Madrido viešbutyje, įskaitant maistą, bulių kautynes, kabaretą ir Prado muziejų.

THE BEST
FOR LESS!
Frank Zapolis

STATE FARM
MUTUAL
AUTOMOBILE
INSURANCE
COMPANY
3208 1/2 W. 95 St.
CHICAGO,
ILL., 60642
Phone:
Garden 4-8654

Mutual Federal Bendrovės rekordas

MOKAME
4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaskas, Pres.

Pabaltiečių diena...

(Atkelta iš 1 psl.)

dvasiniame spektre". Prelegentas pavaizdavo šimtmečius trukusius Pabaltijo saitus su Vakarų Europa ir jos kultūra.

Iškilmingame akte, be kitų aukštųjų svečių, dalyvavo šveicarų kariuomenės korpuso vadas Uhlman, atvykęs paradinėje uniformoje. Be to, per visą parengimą Ciuriche viešėjo Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefas, ministras S. Lozoraitis, atvykęs iš Romos.

Vakare buvo surengtas pabaltiečių kompozitorių muzikos koncertas. Programą sudarė J. Gruodžio ir E. Balsio kompozicijos, kurias su dideliu meistriskumu atliko Tonhalle kvartetas, latvių dainininkė P. Brivkalne (Stuttgart) operos solistė) padainavo kelias latvių kompozitorių dainas, o lietuvis dainininkas Stasys Citvaras atliko estų dainas.

Gegužės 10 d. (sekmadienį) buvo atlaikytos dvi paskaitos. Prof. dr. J. Eretas kalbėjo apie šveicarijos ir Pabaltijo kultūros saitus šimtmečių būvyje, ypač pabrėžęs lietuvių ryšius su Šveicarija dar nuo Konstancos ir Bazelio bažnytinio suvažiavimo laikų, o taip pat iškėlęs kalvinizmo plitimą Lietuvoje. Dr. H. J. Dahmen (Stuttgart) savo paskaitoje supažindino šveicaričius su pa-

baltiečių muzika. Jis tarp kita ko paminėjo tą įdomų faktą, jog Vilniaus universitete dar XIX šimtmečio pradžioje buvo įsteigta muzikologijos katedra, tuo tarpu kai, pav., Vokietijoje pirmą kartą tokią katedrą įvedė Bonnos universitetas tikrai 25 metus vėliau.

Vakare per pabaltiečių ir šveicarų pobūvį ponis J. Stasiulienė su savo ansambliu pademonstravo lietuvių tautinius šokius.

"Kultūros Dienos" buvo uždarytos gegužės 11 d. Jos susilaukė nepaprastai gyvo atgarsio tiek šveicarų visuomenėje, tiek spaudoje. Visi didieji dienraščiai Ciuriche, Bazelyje, Berne ir kitur paskelbė straipsnius apie Pabaltiją. Be to, spauda plačiai aprašinėjo "Kultūros Dienų" programos atlikimą. Pažymėtina, kad ne tik šveicarijos telegramų agentūra, bet ir Reuterio bei United Press agentūros paskelbė kelis pranešimus apie pabaltiečių parengimą.

Apie meno parodos pasisėkimą galima spręsti iš to, kad Ciurich miestas nupirko visų trijų dailininkų po vieną paveikslą.

"Kultūros Dienas", deja, aptemdė Vasario 16 d. akto signataro, prelado Kazimiero Šaulio mirtis, atėjusi kaip syklis gegužės 9 d., iškilmingo akto metu.

"Baltų Kultūros Dienas" tenka vertinti kaip didelį pasisėkimą, išgarsinusį Pabaltijo vardą.

(ag)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAME CAPE COD-OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod. Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą. Atidaroma vasarajimui nuo birželio 15 iki rugsėjo 15.

Iš anksto kreiptis:

ED. JANSONAS — 15 Rosedale Street,
Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5999.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice ir paskelbta U. S. Department of Commerce
Cosmos Parcel Express Corp.
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608
Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR

Marquette Gift Parcel Service
2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629
Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Ištaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS
Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvenus ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

TAIGI, UGNIMI DARYTAS... TAI KAS IŠ TO?

Stroh's yra skoningesnis, štai kas. Daugeliui žmonių ugnimi darymas reiškia švaresnį, šviežesnį skonį, specialų nuo briaunos iki dugno skonį. Kiti negali to išreikšti žodžiais. Bet visi Stroh mėgėjai sutinka... nes jie pasirenka ugnimi darytą skonį!

Stroh's
AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išsina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

LIETUVOS ATEITIS RŪPI IR JAUNIMUI

PLB pirmininko Juozo Bačiūno sodyboje įvykusiame lietuvių spaudos ir radio atstovų suvažiavime ryškiai išsiskyrė talizavo mūsų jaunosios kartos brandumas ir sveikintinas pasirodymas tiems darbams, kurie didele dalimi jau dabar galėtų būti atliekami tos kartos atstovų. Apie jų nusistatymą ir pažinimą, apie jų galimybes įsijungti į išeivijos lietuvių visuomeninį gyvenimą dar bus progos kalbėti artimiausioje ateityje.

Šia proga norime atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kad mūsų jaunosios kartos atstovai, ruošdamiesi aktyviai dalyvauti Amerikos Lietuvių Kongrese Washington, nepasirodys vien tik lencingai šokant. Jie ruošiasi svarstyti, nagrinėti ir atvirai pasisakyti jautriais ir svarbiais Lietuvos išlaisvinimo politinės strategijos ir taktikos klausimais.

Viename iš savo aplinkraščių jaunosios kartos atstovai pareiškia esą įsitikinę, "kad atėjo laikas jaunajai kartai pradėti esmines diskusijas apie dabartinę R. Europos ir Lietuvos politinę padėtį, pažvelgti į ją iš naujos perspektyvos."

Tam "pažvelgimui" kongreso metu kviečiama jaunimo organizacijų atstovų ir rinkinių svečių sesija. Tame rinkinyje svečių ratelėje, jie sako, bus galima realiai ir atvirai pažvelgti į politinį klausimą ir jaunosios kartos dabartinius išpareigojimus Lietuvos klausimui.

Iš kito šio pastebėjimo nuotaikų, iš girdėtų jaunosios kartos atstovų pareiškimų ir nuomonių įvairiais mūsų visuomenės aktualiais ir rūpimais klausimais galima tvirtinti, kad drąsos, atviro diskusijos ne vienam vyresnės kartos veikėjui pravers akis. Jie pamatys, kad mūsų jaunosios kartos atstovų tarpe turime čia mokslus baigusius, visuomeniniai subrendusius asmenis. Jų mokslinis, politinis ir visuomeninis potencialas dvelkia šių laikų dvasia, jame nebėra tų apribotųjų stabdžių, kurie senajai kartai neleidžia atsilaikyti nuo išsienėjusių hipotekų siauroms partinėms užtvaroms užlopyti.

(J. Č.)

ESTIJOS PREZIDENTO TESTAMENTAS

Jonas Stelmokas

Viename iš Dirvos vedamųjų buvo aprašytas paskutiniojo Estijos Prezidento testamentas, kuriame siūlomas dramatiškas sprendimas Pabaltijo valstybių nei politinei problemai. Estijai siūloma susijungti su Suomija, o Lietuvai ir Latvijai su Lenkija.

Šis testamentas buvo padarytas Pas. Karo įtakoje, rusų ir vokiečių okupacijų ir Estijos išnaikinimo, kaip tautos, aktyvaizdoje.

Šis žiaurus patyrimas aiškiai įtaigojo Estijos prezidentą, kad tautos išlikime šiandien didelį vaidmenį, gal net lemiamą, vaidina tautos skaičius milijonais. Atrodo, kad kiekvienas užkariautojas, ar didesnis kaimynas, koks jis bebūtų, yra visuomet gundomas idėjos, kad mažas tautos, negausias skaičiumi, galima lengvai nutautinti ir jos sąskaiton padidinti savo tautą.

Dėl šito taip originalaus Estijos prezidento pasiūlymo čia ir norėtumėsi pasidalinti mintimis. Nors sprendimui laikas dar neatėjo, tačiau turėdami patirties perspektyvą ir neapsėsti unijų aistros, pažūrėkim į šį pasiūlymą iš lietuviško taško.

Aišku, kad Lietuvos ir Latvijos jungimasis su Lenkija Lietuvai yra nepriimtinas, o ir Estijos prezidento argumentas, kad tas suteiktų Lenkijai priėjimą prie Baltijos Jūros, atrodo nėra nei rimtas nei tikintis.

Kas man padarė įspūdį Estijos prezidento testamente, tai aiškus apsisprendimas Estijai jungtis ne su Lietuva ir Latvija, bet su broliška Suomija.

Šis apsisprendimas sustiprina mano jau senai puoselėtą mintį, o tikrų ir daugelio lietuvių ir latvių, ypač dirbusių Lietuvių-Latvių draugijose, kad tik broliškų tautų apsiungimas, išskirtų likimo praelyje, su šūkiu "Viena tauta -- viena valstybė", yra logiškas ir teisingas.

Sutinku, kad dabartinė pažiūra į Pabaltijo Valstybių Sąjungą (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) yra labai populiari ir atrodo, kad

iki laisvės atgavimo ir būtų pati patogiausia. Bet prisipažinkim, kad ji neišsprendžia mūsų problemos iš esmės ateityje. O šią problemą, fizinę ir kultūrinę išlikimą, atgavus laisvę turėsime spręsti visu rimtumu, kad vėl nepatektume į panašią situaciją, kur grobuoniškas kaimynas turėtų viltį išnaikinti mus genocido ir kolonializmo būdu.

Iš tikrųjų, Pabaltijo Valstybių Sąjunga, kaip įsivaizduojam dabar, nebūtų pakankamai stipri nei politiniai, nei militariniai, nei ekonominiai, nebus susidėjęs su kita jėga, bet tada nebūtų prasmės šiai sąjungai, nes tada Estija, Latvija ir Lietuva galėtų jungtis su stipresniu pavieniai, savystoviai; Lietuva, Latvija ir Estija nėra giminingos tautos. Kas mus iš tikrųjų jungia? Geografinė padėtis, mažumas ir paskutinių okupacijų patirtis? Šios priežastys nėra pakankamos sąjungai, ypač kai tokia sąjunga mūsų problemą vis tiek neišsprendžia.

Atrodo, kad genocido aktyvaizdoje yra tik viena logiška ir natūrali priežastis apsiungimui -- susijungimas broliškų tautų, kurios istorijos bėgyje buvo išskirtos prieš savo norą ir valią.

Toks broliškų tautų susijungimas arba unija, sujungtų ne svetimas tautas, bet kraujo gimines, estus su suomijs, o lietuvius su latviais, į didesnius vienetus-tautas ir valstybes, įgalintų vystyti kultūriniai, ekonominiai ir politiniai, o svarbiausia -- atimty pagundą iš mūsų didžiųjų kaimynų mus išnaikinti.

Šis apsiungimas nebūtų laikinas. Padiktuotas esamo momento, bet būtų istoriniai teisingas ir galutinis.

Tiek, kiek toks apsiungimas liečia Lietuvą ir Latviją, toks susijungimas bent dalinai išpildytų lietuvių istorinę misiją apjungti į vieną valstybę visas aiščių tautas-gentes; lietuvius, latvius ir prūsus.

Karalius Mindaugas apjungdamas lietuvius ir žemaičius į

KAUNE PRIEŠ 30 METŲ... (I)

Stambus smulkaus masto įvykis

Politiniai perversmai laikomi iš esmės stambiais įvykiais. Prieš birželio 7-tajai 1934 metais išauštant, Kaune irgi buvo užmegztas toks įvykis. Tik išėjo iš jo, palyginti, smulkaus masto nesusipratimas. O vistik net po 30 metų, ir dėl jo dar turim memorandumų susisąjūdyti, apeliuojančių į būsimuosius istorikus ir į tebegyvus liudininkus.

Istorikams uždavinys -- nušviesti, kaip ten iš tikrųjų buvo. Liudininkams -- nenusinėsti nežinioni faktų-faktelių, be kurių nušvietimas būtų negana ryškus.

Ar atsiras istorikas, pasiryžęs tyrinėti tą smulkaus masto "žemės sudrebėjimą" Kaune anais metais? Galbūt. Tad jam, kurio nei vardas nei adresas dar nežinomas, čia, matomoj vietoj, kioju išskarpė iš anos nakties vyksmų ir ankstesniųjų aplinkybių, kurios iš pirmo žvilgsnio gal atrodys lyg nieko bendra neturinčios su įvykiu, bet kurių atsitiktinis susipynimas gal ir bus turėjęs įtakos, lėmusios įvykio eigos susiklostymą.

PIRMOJI APLINKYBĖ, POLITINĖ

-- Atsiimkit profesorių. -- Tokia būdavo Zarasų diduomenės rezoliucija, įtymiai perduodama "parvežti Kauną" kiekvieną kartą, kai 1933-34 metais, lankydamasis L. T. S.-gos apskričių padalinuose, užsukdavau į Zarasus. Tas profesorius buvo Augustinas Voldemaras. Kai 1929 metais prezidentas Smetona atstatė jį į ministro pirmininko pareigų, jisai gyveno Lietuvos Banko rūmuose. Sako, butas buvęs bene dešimties kambarių ir pats ištaigingiausias visame Kaune. Iš viso, Lietuvos Banko pastatas, statytas dar seimo laikais, iš lauko atrodė lyg nūtroka tvirtovė, bet viduje buvo įrengtas labai ištaigingai. Dėl jo prabangos ir seime buvo barmų. Banko valdytojų planuotas butas, regis, buvo tebebaigiamas, kai įvyko 1928 m. gruodžio 17-tosios perversmas. A. Voldemaras, tapęs premjeru, atrado, kad tas butas vertas svarbesnės paskirties, negu banko valdytojų gyventi. Jis pats ten apsigyveno. Iš šios "tvirtovės" Voldemaras ir paskelbė rezistenciją prieš jo atstatydinimą iš pareigų. Saviems ir užsienio spaudos atstovams pareiškė, kad prezidentas neturėjęs teisės į atstatydinti be jo paties sutikimo ir be jo parašo poakty. Voldemaras ginčijo jo paties iniciatyva prieš apie 14 mėnesių dekretu keliu paskelbtą konstitucijos pakeitimą, kuriuo vyriausybė su visu premjeru tapo padaryta tiesiogiai ir be sąlygų atsakinga tik prezidentui, kuriam buvo pavesta savo nuostatai skirti ir atleisti ministrą pirmininką. Voldemaras nebuvo numatęs, kad prezidentas ir prieš jį gali panaudoti tą sustiprintą galią. Bet taip atsitiko.

vienu valstybėje, uždėjo mums pareigą tą jo darbą tęsti. Neveltui ir Vytautas Didysis sakė Kryžiuočių ordinui, kad ir Prūsų žemė yra jo tėvūnija. Deja, šiandien prie tokios unijos galės prisijungti tik dalis prūsų žemės su Tilže ir Karaliaučiumi, bet išnaikintų prūsų jau niekas neprikels.

Aktyvaizdoje tokių argumentų atrodo, kad Estijos-Suomijos unija ir Lietuvos-Latvijos unija būtų pati geriausia išleistis. Žinoma, ir tokios valstybės-unijos, 5-6 milijonų dydžio, militariniai nebūtų pajėgios apsiginti. Bet išjungus genocido galimybę ir aiškiai atsisadalinus nuo Lenkijos, kuri maišėsi ir maišysis didžiųjų tautų kivičiuose, kuri neatsisakė ir neatsisakys savo pačios iškalbėtos misijos, "būti tiltu tarp rytų ir vakarų", atrodo būtų reali galimybė tapti tikrai neutraliom valstybėmis, ypač, kada Vokietija galutinai prarado savo paskutinę rytų koloniją -- Rytprūsius, o tuo pačiu ir viltį savo šūkiui "Drang nach Osten" išsipildyti.

Beliktų aiškia pasisakyti ir pasisukti šiaurės link, link Skandinavijos. Skandinavijos Blokas, įsigijęs neutralumo skraistę, gal apsaugotų ir mus nuo nuolatinių karų, okupacijų ir teroro.

Taigi oficialus premjeras jau buvo J. Tūbelis, nors tebegyveno paprastame ketveto kambarių bute Kestučių gatvėje. Voldemaro valdžia begaliojo tik reprezentatyviai Lietuvos Banko bute, kurį apieisti jis buvo griežtai atsisakęs. Tūbelis į tą butą nepretendavo. Bet Voldemaras, pačiam Kauno centre besiskelbiantis teisėtu premjeru, suprantama, valdžiai buvo tvinkstanti rakštis panagėje. Po keleto savaitių ji tapo ištraukta: Voldemaras priedavą tapo ištremtas iš Kauno ir apgyvendintas Platelių dvare: gražioji vietoj, prie puikios ežero, bet aprūpintas dieną naktį neatitolinančiais "šešėliais", saugojusiais nuo pagundų ir gelbėjusiais nuo pikta...

Po kiek laiko, kai Voldemaras pritildė savo tvirtinimus, kad jis tebesąs teisėtas ministras pirmininkas, jam buvo leista persikelti į Zarasus ir apsigyventi pas pusbrolių, irgi Voldemarą, Lietuvos Banko (ir vėliau Zarasų skyriaus direktorių. Bet ir čia suapsaugo nuo politinių pagundų.

Kaune toji politinė rakštis mažiau beskaudėjo, bet užtat Zarasuose ji dūrė dieną naktį. Jei ne kitiems, tai vietos administracinei diduomenei, kuri turėjo būti atsakinga už "tvarką ir ramybę". O Voldemaras juk buvo aštraliau žūvis politinis unguris. Ne pačiu tankiausiu tinklu apgaubta, buvo ne juokai išlaikyti jį nuo politinių "nedorų" kontaktų. Ypač buvo sunku apsisaugoti, kad aplinkoj nesiklistų gausūs jo "kalambūrai" apie politines aktualijas. Sakė, mėgdavęs išeiti vienas ar su koku svečiu pasivaikščioti temstant ar visai sutemus. Išėidavęs ir į platų dirvoną už miesto, tinkamą net ir anų laikų lėktuvams nusileisti. "Šešėlių" uždavinys būdavo neišleisti jo iš akių, kad nepranyktų iš tos priverstinės gyvenvietės. Jei su svečiu vaikšto, jiems buvo svarbu ir nugirsti, ar koks sąmokslas neplanuojamas... Čia tai Voldemaras ir nesigailėdavo įvairiausių pastabų, tariamų garsiai, kad ir "šešėliai" girdėtų. Iš to kildavę fantastiškiausios mįslių, kuriose išskirti, kas tikėtina, kas tyčia pakišta "antelė" būdavo pikčiau, nei painius kryžiažodinius uždavinius spręsti...

Zarasai -- Lietuvos tolimieji rytai, lyg Rusijai Kamchatka. Skirtumas, žinoma, tas, kad iš Zarasų Kauną pėsčias galėjai ateiti kažin ar ne greičiau, negu anų laikų lėktuvu iš Kamchatkos į Maskvą atskristi. Zarasų administracija nepajėgė to politinio tremtinio izoliuoti taip, kad kitur Lietuvoj, ypač Kaune, nebūtų apie jį nieko girdima ir juntama. Be kono, pieno, kiaušinių realizavimo problemos, kelių taisymas, mokyklų statymas, mokesčiai, kova su degindariais ar kontrabandininkais -- visa tai būdavo normalūs apskrities administratorių rūpesčiai. Šalia to, kiekvieno apskrities natūrali ambicija juk buvo galėti drąsiai raportuoti vyresnybei Kaune, kad "pas mus viskas tvarkoj", atseit, vyrauja lojalus nusitiekimas valdžios atžvilgiu. Slaptos atelitininkų kuopelės, trintis su gimnazijų kapelionais ar kovingais vikarais irgi buvo "normalus reiškinys", vienu sunkiau, kitur lengviau pergyvenamas. Zarasai buvo turėję "kieta riešutą", gimnazijos direktorių kun. dr. J. Steponavičių, iškalbingą eruditą ir kartais drastiškai originaliomis politinėmis idėjomis pasireiškiantį politiką, buvusį krikščionių demokratų partijos atstovą seimuose. Jis ten buvo buvęs vienas iš "pavojaus židinių" politinės ramybės idilijoje, bet ir čia pakenčiamas modus vivendi buvo išlaikytas, be to, 1933 metais jis iš Zarasų tapo perkeltas į Uteną. Taigi, apskritai imant, Zarasuose politinė atmosfera buvo kaip ir kitur. Tik Voldemaro apgyvendinimas įnešė nesiliaujančią įtampą, dėl kurios apskrities administratoriai ir vietos tautininkų vadovai aimanavo: už ką mums ta ryškė...

Todėl, tarp visų kitų nuomonių, siūlymų, samanyimų, pageldivimų bei prašymų, liečiančių vietos administracinius, ūkinius ar kultūrinius reikalus, pats karščiausias prašymas Kaunui iš tenai būdavo -- atsiimkit profesorių...

V. RASTENIS

ANTROJI APLINKYBĖ, TECHNIKINĖ

Kauno telefono centrinė anais laikais buvo romantiška. Paimi, būdavo, klausykė, ir pasigirsta švelnus moteriškas balselis. -- Panele, prašau man... ir tt. Jokių sausai traškančių automatų.

Tos panelės (kaikuriuos jau ir mamytės) turėjo galimybę betkurio pasikalbėjimo pasiklausyti, nors joms tai buvo draudžiama, be to, dažniausia jos tam nei laiko neturėdavo. Bet 1926 metų gruodžio 17-tąją toji centrinė vaidino svarbų vaidmenį. Ji buvo vienas iš pirmųjų sukilimo taikinių ir instrumentų. Sukilėlių pareigūnai ją užėmė pirmą, negu seimą, panelėms liepė abonentų nesujunginėti, išskyrus tik keleto nurodytųjų. Vėliau leido ir daugiau sujunginėti, bet prie kiekvienos panelės pasodino po jaunąkaitį ir liepė duoti jiems po klausytuvą. Tie turėjo pasikalbėjimų klausytis ir, išgirdę, kad kalba pradeda linkti į "politiką", turėjo savo panelėms duoti ženklą, kad išjungtų. Taip visas Kauno telefoninis susižinojimas buvo keleria dienų patekęs budrion kontrolėn.

Tą dieną (gruodžio 17) popiet, kai perversmas jau buvo įvykęs faktas, pačiupo ir mane. Laisvės alėjo besidairantį, du studentų ateitiniųkų vyresnieji, ir sako, kad, tokiems dalykams dedantis, nedera šiaip sau slėpintis: reikia prisidėti prie patriotinių pareigų.

-- Kur tos pareigos? -- Pabudė telefonų centrinę. Žinoma, kodėl gi ne! Tos mistiškai romantiškos centrinės niekad nebuvo matęs, baistai įdomu! Nuvedė. Panelių tarpe pamatė jau pažįstamą iš ankstyvų gimnazijos laikų. Ji pati tuojau pasirinko mane savo prižiūrėtoju, ir taip kokias tris valandas išbuvo Kauno telefono abonentų "viešpačiū". Abonentai nuo ryto jau buvo "išdresiruoti", "nereikalingų" dalykų neplepėjo, tad uždavinys

išėjo nesunkus, įdomus ir malonus. Ir, be to, tapau irgi "atlikęs rolę perversme"...

Metai po metų automati-zacija ėmė siuntinėti į Lietuvą pirmuosius savo žvaigždes. Ėmė kalbėti, kad telefonai bus automatiniai. Bet pirma Klaipėdoj, o Kaune vėliau, Tačiau firma, kuri apsiėmė įrengti automatinius telefonus, pasiūlė savotišką reklamą: dovaną valdžiai. Kad būtų aktyvaizdu, kaip tie automatiniai telefonai veikla, pasiūlė įrengti Kaune poros trejeto šimty abonentų automatinę centrinę, kurios pakaktų naudotis tik "svarbiems pareigūnams". Įrengė. Pastatė automatinius telefonus pas prezidentą, ministrus, kaikiuos departamentų direktorius, kariuomenės štabo svarbesnius generolus bei pulkinkus ir dar šen ten, -- įstaigos ir butuose, kad atitinkami asmenys galėtų būti ten ir ten pasiekiami.

Senieji telefonai -- romantikai pasiliko pareigose, o tie automatai stovėjo šalia jų "nepriklausomi": jais atitinkamiems viršūniniams pareigūnams buvo galima susikalbėti ne tik be panelių tarpininkavimo, bet ir be jokios progos joms ar kam kitam pasiklausyti ar pasikalbėjimą nutraukti taip, kaip aną gruodžio 17-tą. Žinoma, pasiklausyti ar bą į "šunybe" padaryti galėjo tam tikras mechanikas, bet ta mažą centrinę veiklę be jo pagalbos ir, sako, stovėjo sau patylykai, kada nekada sužežėdama, užrakinta už storių geležinių durų, nedaug kam težinojomo vietoj.

J. Tūbelis, patogumo sumetimais, įsakė pastatyti tuos telefonus ir pas mane, tada jau LTS generalinį sekretorių: Pažangos namuose ir bute, prie lovos... Neperdaugiausia jie buvo naudojami, bet kartais, būdavo, subirgla apie pusę antros naktį ir girdi:

-- Ar da nemiegi? Tūbelis, kas gi kitas tokdume-tu... Žinoma, nemiegu. -- Tai gal ateitum...

Vadinasi, jau grįžęs iš prezidentūros, prisibėdavojęs apie kokius nors nesklaidumus ir pasirėngęs išlieti, kur kokia nesmagi velniava dedasi.

(Bus daugiau)

KIEKVIENAS NORI SAVO TRUMPAS ATOSTOGAS PRALEISTI GRAŽIAUSIOJE IR GERIAUSIOJE VIETOJE

CAPE COD

KAIP TIK IR YRA TOJI GRAŽIAUSIOJI VIETA, O OSTERVILLE MANOR savininkas JUOZAS KAPOČIUS yra pasiruošęs savo svečiams suteikti kuo geriausias poilsiui sąlygas. Vasarvietė atidaryta nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d.

UŽSAKYMUS SIŪSTI: Osterville Manor, Inc., West Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Telefonu kreiptis: iki birželio 23 d. So. Boston, Mass., Andrew 8-7730 (nuo 9 val. iki 4 val. p. p.) ir Dorchester, Mass. 282-2759 (bet kuriu laiku) o po birželio 23 d. -- vasarvietės telefonu -- Osterville, Mass. Garden 8-6991.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS. NĖS DIVIDENDŲ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NĖS IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBASKAS, sekretorius

Chicago Phone: 212-1395; Suburban Phone: 656-6330

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Mes ir mūsų dainos

Daugelio žmonių namuose archajiškas, konservatyvus, prieštvaninis dalykas, vadinamas biblioteka, ilgainiui visiškai išnyks. Ypač užsienio lietuvių gyvenamuose namuose. Jį pakeis ir jau žymia dalimi pakeičia naujas ir taip pat svetimos kilmės žodis *diskoteka*. Kaip visi, taip ir lietuviai dabar gausiai sau perka ar šeimos švenčių progoms vieni kitiems dovanoja naująją šios rūšies "literatūrą". Tarptautinės ir lietuviškos patefono plokštelės lygiai tiek pat kaštuoja, kaip ir knygos. Ir specialiai įrengti irgi kaštuoja tik truputį brangiau, kaip geros knygų lentynos.

Aš būčiau maždaug vienodas abiejų mėgėjas, tik man dar vis per sunku iš karto tarnauti dviem deivėms. Todėl mūsų namuose bibliotekų šventovės tebėra žymiai platesnės apimtys, negu diskotekos. Ir savo įspūdius laikraščiai kartais parašyti tenka dažniau apie knygas, negu apie plokšteles. Ir jeigu kartais rašau, tai be išimties prisi- laikydamas gero tarptautinio papročio šios rūšies amatuose: tik apie tokias knygas ir tokias plokšteles, kurios kritikams ar recenzentams specialiai būna atsiunčiamos iš autorių ar leidėjų (ir dar ne būtinai apie kiekvieną, o tik apie tokias, dėl kurių atrodo įdomu pašnekėti).

Mano debiutas plokštelių aptarimo amate ligšiol buvo labai skurdus. Esu rašęs tik apie dvi plokšteles, ir abi buvo dainininkės Lionės Jodytės. Ir nelabai kaip man tas debiutas išėjo. Daugiau gavau priekaištų, negu pasitenkinimo (kas būtų visai normalu), tik šiuo atveju priekaištai buvo labai aitrūs. Vienas draugas iš Brooklyno tuomet laiške išdžugė: kam tu užsispyrei tą merginą nuo parapijos bažnyčios viškų būtinai nukelti iš koncerto salę ir padaryti soliste?... O kitas net dviem metams praėjus rašydamas vienu reikalu iš Chicago, girda-

mas mano dirvines akimirkas, kurias jis nuolatos skaitas ir dažniausia su jų mintimis sutinkas, rado būtina pridėti: "...tik griežtai nesutikau su tavo straipsniais apie Jodytės plokšteles, už ką tave reikėtų sušaudyti!"

Ir iš tiesų, trijų šaunių muzikų tėvas Juozas Strolia, bent porą kartų "Drauge" rašydamas Lionės Jodytės plokštelių proga, mane taip ir sušaudė. Militarizmo gaidynėje tai gal yra pats geriausias būdas draugų nuomonių pasidalinimo srityje. Man nesudaro blogos sensacijos kartais jausti, kaip kulka pralenda per paširdžius. Tik apgalvestavau, kad savo muzikinėje atakoje Juozas Strolia pasireiškė kaip karys labai jau be jokio humoro. Toks vis baisiai rimtas, šaltas, piktas, ir jam vis tik Mozartai, Beethovenai ir panašūs. Šiaip kokia dainelė, polkutė, tangiukas, fokstrotelis ar juo labiau tvistas jam, žinoma, būtų pasibaisėtinas muzikos kultūros įžaidinėjimas ir mūsų tautos žudymas.

Su fokstrotais, valsais ir tangiukais mūsų tauta vis dar, laimei, nežuvo, nors priešingoji partija ne be pagrindo galėtų įrodinėti, kad ji išliko gyva ir prisikėlė tik su liaudies dainomis.

Problema tebėra paini ir prieštaringa. Gal mikulskinis Čiurlionio ansamblis kurią dieną ir išves mūsų tautą į naują laisvės pergalę? Bet nedaug lieka vietos abejonei, kad Mozartas ir Beethovenas yra tiek pat šalti Lietuvos laisvės bylai, kaip ir vėliausieji angliškioji Beatles...

Tačiau Juozas Strolia atliko gerą patarnavimą mokslui ir kultūrai. Jis išaiškino, kad L. Jodytės plokštelėje viena "daina iš Lietuvos", garsioji "Sveiki broliai dainininkai", yra senas baptistų himnas, savotiškais keliais atsidanginęs į katalikišką mūsų tėvynės šalį ir čia plačiai miesteliuose ir kaimuose dainuotas ypač po pirmojo pasaulinio karo.

Anais metais recenzuodamas dvi pirmąsias L. Jodytės plokšteles, kuriose buvo apstu "Lietuvos atsiminimų" ir "dainų iš Lietuvos", tų savotiškų, keistų, aiškiai svetimų ir po įvairius kraštus klaidžiojančių melodijų bei motyvų, mūsų Nepriklausomybės dviejų dešimtmečių laikotarpiu naujųjų "liaudies dainų", aš kaip tik ir buvau iškėlęs klausimą, jog gal būtų gerai, kad mūsų muzikai, neturėdami ko geresnio veikti, išaiškintų tokių dainų-dainelių kilmę. Ir dėl "sveikų brolių dainininkų" dabar viskas aišku, — tai senas, garbingas baptistų himnas. Kai kurie kiti katarinkinio pobūdžio valsiai ir dainelės be abejo taip pat turi savo metrikus, kuriuos mums prašalaičiams nelengva atsekti.

Tačiau tai buvo mūsų naujoji "tautosaka". Tos klaidžiojančios kaimynų ir kartais tolimų šalių dainelės bei "himnai" buvo užlieję Lietuvos šalį, ypač priemiesčius ir kaimus, nuo Zarasų ligi Alvitų, nuo Palangos ligi Perlojos. Dainavo jas siuvėjos ir skalbėjos, drobių velėtojos ir šienų grėbėjos, balsingieji gimnazistai ir gitaristai, žmagorai ir mašinų mechanikai, o taip pat artojų elniai, šienplovėjai ir ypač iš karinės tarnybos pulkuose grįžę kareivėliai.

Tai buvo antplūdis, nieko nepadarysi. Ir aš pats, būdamas tada trečiojoje gimnazijos klasėje, rėksmingai dainavau šias naujas, modernias ir gražias dainas. Ir kadangi gitara tuomet mano vargui atrodė dar per aristokratiškas įrankis, pradėjau mokytis groti ne mažiau moderniu instrumentu — balalaika... Sunku buvo jaunam išsisaugoti šios pražūtingos slavų įtakos.

Iš tikrųjų, reikėjo dainuoti "Subatos vakarėlį" ir groti tik kanklėmis.

Slavų ar ne slavų, gražių ar negražių "meilės ir ilgesio", "džiaugsmo ir liūdesio" dainų tuomet buvo pilna Lietuvos šalelė, iš kurios L. Jodytė prisėmė net

dvi savo "Lietuvos" ir vaikystės atsiminimų plokšteles. Ir tai yra ir liks buvusios tikrovės uždokumentavimas, nežinint, ar toji tikrovė kai kuriais atžvilgiais buvo pakenčiama ir nežalinta, ar labai jau kam pasibiaurėtina ir kenksminga. Jei ne Jodytės plokštelės, toji pas mus dainuotų dainų gaidynė istorijai greičiausia būtų visai žuvusi, nes šiandien po dviejų naujų dešimtmečių tos dainos jau užmirštos ne tik išeivijoje, bet berods ir Lietuvoje.

Kodėl toks srautas klaidžiojančių tarptautinių, tegu vietomis ir kiek "aplietutintų" melodijų tuomet buvo užplūdęs mūsų šalį, ypač jos jaunimą? Man rodo, kad priežastys paprasčiausios, vis pasikartojančios ir būtų naivu dėl jų užmerkti akis.

Kiekvienas kintantis žmonių gyvenimo laikotarpis, maždaug kiekviena nauja karta nori naujų dainų ir naujų šokių, su kuriais, kaip dabar mokslininkai sakyti, ji "save indentifikuoja". Senosios dainos, jų tarpe ir liaudies dainos jos nebepatenkina. Mūsų liaudies dainos turi savo išliekamą grožį, tradicines formas, ritmus, nuotaikas ir turinį. Bet nereikia manyti, kad 18 ar 19 šimtmečio lietuvių liaudies dainos visais tais atžvilgiais išreškia ir gali pilnai atitikti, pvz., 20-jo šimtmečio pirmosios pusės ar dabar jau įsibėgėjusios antrosios pusės lietuvių nuotaikas, skonių ir visą psichologiją ne tik jaunų, bet ir žymiai vyresnių žmonių. Ir taip pat būtų paika manyti, kad tai labai bloga ar beveik jau lietuviybės išsigimimas ir didžiulio mūsų meninio turto — liaudies dainų — išniekinimas, jeigu lietuviškame žmoguje per ilgą laiką jo nuotaikos ir skoniai yra didžiai pasikeitę ar net aiškiai nebesutinka su 18-19 šimtmečio baudžiauninkų nuotaikomis.

Man rodo, nieko panašaus.

Tautinės muzikos ir dainų festivaliuose, folklorininkų suvažiavimuose, geruose tam dainos žanrai skirtuose koncertuose ir specialiuose rusiškos repertuaro mėgėjų choruose mūsų liaudies dainos užėmė ir visada galės užimti labai

garbingą, žavią ir gražią vietą. Bet norėti, kad jos ir tik jos visą laiką dominuotų mūsų dienų kiekvieną lietuvių, kad jos ir tik jos būtų dainuojamos kokį darbą dirbant, jo pabaigtuves švenčiant ar pramogaujant, — yra visiškai donkichotiškai svajonė ir, pasakyčiau, pusėtina nerimta, beveik apgailėtina tragikomiška. Keturi pastarieji mūsų gyvenimo dešimtmečiai tam pateikia patį tikriausią ir nenuginčijamą paliudijimą. Kai pamokslininkai visiškai ignoruoja naują žmogų, naujas jo nuotaikas, skonių, aplinką ir pasikeitusias sąlygas, jų atsišaukimai į senųjų liaudies dainų nesibaigianti kartojimą, j. Mocartus ir Beethovenus yra tuščiai tragiški ir visuomet baigiasi niekais.

Nes ir lietuviui, ypač jaunuomenei reikia vis naujų ir kitokių dainų, kurios leistų jam "išsisakyti", jausti, galvoti ir pergyventi taip, kaip jis dabar jaučia, galvoja ir pergyvena. Poetai ir kompozitoriai turi ateiti jam talkon. Ir čia jiems negali būti jokių tabū. Nejaugi gražu, vertinga ir tautiška tėra tik tai, kas buvo sukurta gyvenusių generacijų prieš šimtmetį, du šimtmečius ar dar seniau? Na, o kas gi mes, kurie laiko bėgyje paaugę, baudžiavų nusikratę, laisvę pajutę, gyvenantieji dabartyje ir žvelgiantieji į ateitį, — ar mes tik pelų maišai, tik papūgos, kurioms lemta tik įkaltus garsus pakartoti ir nieko savo nesugebėti?

Kai poetai ir kompozitoriai, išskyrus savo metu gal tik Stasį Šimkų bei Miką Petrauską (bet šiandien ir jų laikai jau dešimtmečiuose nugrimzdę...), neatėjo talkon, nedavė nei naujų šokių, nei naujų dainų dainelių, atitinkančių ypač jaunosios kartos nuotaikas, tai visos tos makaroniškos ir net katarinkinės dainos, įskaitant slaviskus siuvėjų romansus ir baltistų himnus, atplūdo iš šonų į Lietuvą ir net virto "dainomis iš Lietuvos".

Tad ir šiandien tebemanau, kad Lionė Jodytė su savo gitara čia nieko dėta, — ji tik užfiksavo išgyventą tikrovę, savo geru balsu išdai nuodama savotišką mūsų ano meto "moderniško folkloro" repertuarą, kuriam tikriausia ne aš vienas savo vaikystėje esu turėjęs sentimentų. Tos plokštelės man buvo irgi tam tikras... "Lietuvos prisiminimas".

O norėtusi ne tik prisiminimų, nuo kurių jau dūsta mūsų gyvenimas, bemaž nieko kito mums nebesugebant, kaip ruošti vis daugiau ir dažniau visokių suktuvių ir nuopelnų pamėnėjimų. Norėtusi, kad šių dienų mūsų poetai, kompozitoriai ir dainininkai "išsakyti" mūsų dabartį — su mūsų įausmais, nuotakomis ir ritmais. Nemanau, kad šitoks noras būtų kenkimas Lietuvos išlaisvinimo bylai ir būtinai reikėtų Mozarto ir mūsų gražiųjų liaudies dainų "suniekinimą".

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PRospect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

MOTERIS
KARNAVALO
AIKŠTĖJE

JUOZAS SVAISTAS

NOVELĖ

(6)

— Ko čia nežinoti? Gal baiminiesi dėl namų? Nesuk perdaug galvos. Namai ne paukštis — nenulėks. Pasakyk tai savo juodžiukei, sodininkui. Juk abu patikimi ir žinomi žmonės — prižiūrės. Pagaliau ir pats Aleksandras. Nebijok, jis tuojau sužinos, kad tu išvykusi. Pasirūpins namais.

— Kada gi paskutinė diena?

— Trečiądienį. Nei kiek ne vėliau! Man svarbu kiekviena atostogų valandėlė tinkamai pasinaudoti. Antradienį palieku grožio saloną. Dabar pats tinkamiausias laikas. Daugelis mano klientų su savo išmislingom šukuosenom kažkur pramogauja. Aš irgi pasirėngusi. Mano šėviukas patikrintas, sutvarkytas — bėgs pasipardydamas.

— O kas daugiau važiuos?

— Ko tu nori dar — šaunių palydovų? — pasijuokė Rožytė.

Gražina visai rimtai:

— Ne, ne apie tai. Norėjau paklausti apie tavo dukteris. Ar jos irgi kartu?

— Mano dukterys jau beveik nuotakos. Turi savo gyvenimą ir savo draugus. Mama nebe tiek dabar reikšminga.

— Tai gi, kol ant kojų atsistoja. O paskui...

Gražina kažkodėl pesimistiškai numojo ranka. Pradėjo kita tema ir kitu tonu:

— Aš vis žiūriu į tave, Rožyte, ir stebiuosi...

— Būty čia ko!

— Yra. Kartais net pavydžiu...

— Juokinga!

— Taip, taip. Kai tavo vyras stojo mirė širdies smūgiu, tu pasilikai su mažom mergytėm. Ir ką gi jūs tada turėjot? Beveik nieko. Gyvenot ta diena, šiek tiek atidėdami ateičiai. Bet šit dirbėj, stengeisi. Užauginai, išmokslinai. Ir visai neatrodo, kad tu būtum pavargusi, susmukusi. Priešingai — pilna energijos veržlumo. Juk tiek taikytis prie naujo gyvenimo — pakeisti profesiją. Buvai mokytoja, o dabar plaukų šukuotoja...

— Taip ir reikia, brangioji!

Abi moterys išsiskyrė patenkintos: viena, kad turi praktišką, nuosirdžią draugę, antroji, kad gali padėti savo artimais.

VI

Vos saulė pradriškė rytą padangę, moterys jau keliavo iš miesto. Neskubėdamos, vidutiniu greičiu, pakelė kai kur sustodamos, ropiečiu pasiekė Niagaros priemiestį, Amerikos pusę. Iš anksto buvo sutarusios apsisotėti Kanados pakrantėje ir ten nusisamdyti kambarį gerame viešbutyje.

Rožytė vis vadovavo:

— Žinai, brangioji. Visi, kas buvę, patarė man tik Kanadoje apsigyventi. Iš ten puikiai vaizdai ir reginys, žiūrint į krioklį. Dėl viešbučio perdaug nesivaržykim. Nors trumpai, bet gerai. Kad ir į pragarą, kaip tas sako, bent ant šaunaus žirgo! Verčiau susiveršim dėl valgio. Tik pietūs restorane, o visa kita pačios — naminiu būdu.

— Gerai: aš sutinku, — pasidavė Gražina.

Seną, arba maitinę, lengvai pravažiavo. Pareigūnai mandagūs. Joms patiko.

Anoj pusėj tuojau pasuko į THE QUEEN VICTORIA PARK. Didelis plotas, lyg šlaitas, lengvai kylantis nuo upės ir krioklio krantų. Toliau, gerokai aukščiau, viešbutis prie viešbučio. Masyvūs, įvairių spalvų ir stilių pastatai. Viskas skoningai papuošta: plačialapiai medžiai, žydintieji krūmai ir gėlių gėlės — spalvingos, sodrios.

Prasčiau dėl kambario. Vis užimta ir užimta. Vargais negalais susirado vieną pačią viešbučio pastogę,

gal septintame aukšte. Liko patenkintos. Balkono nebuvė, bet užtat didelis platus Venecijos langas. Žiūrėk ir norėk. Nieku neužstota, — nei medžiais nei namais. Tolimiausi vaizdai aplinkui.

Šiek tiek apsišvarčiusios parėjo į parką. Pirmiausia oras — švarus, gaivus. Lengvai traukia plaučiai, net saldu krūtinėj. Vos tik be varžtų paleido savo akis ir visus pojūčius, — įspūdis užčiupiantis. Pasakų pasaka ir kontrastai nesugaunam. Vienoj pusėj ramu, jauku, o toliau — triukšmas, negirdėtas užesys, kažkoks siaubas.

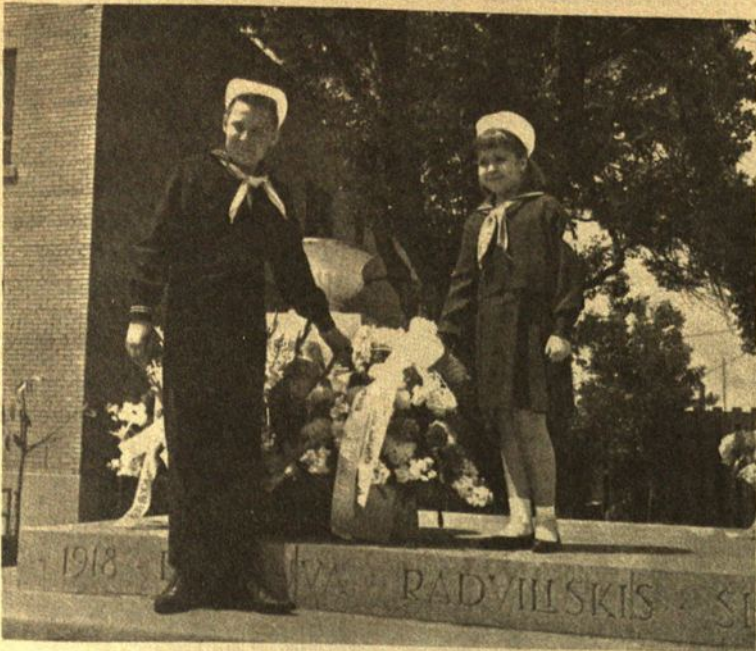
Pamažu, koja už kojos, vis apsišvalgydamos, daugiau išpūdiu besikraudamos, leidžiasi nuo viešbučio kalvelės ir artėja prie to siauro. Praeina vėslas žalias pievelės, kaip švelnus aksomas. Tarp pievelių visaip išrangyti, išraityti takai, takeliai, tartum baltiausios drobės patiestos. Čia pat suolai, sėdynės ir visokio pavidalo stalai aikštelėse tarp gėlių krūmų. Kai kur altanos nuo saulės spindulių pasislėpti, o gal ir nuo smalsių žmonių akių.

Žmonių marga, judru. Kaip kaleidoskopė spalvingai mirguliuoja. Trys generacijos — trys svarbios gyvenimo pakopos savotiškai išryškėja. Žirni serėsnieji ramiai sau šnekasi susėdę. Jaunim's siužetai, žaidžiai, gimnastika. Sportui prieaisu ir žaidimui priemonių įvairių įvairiausių. Tarp vienu ir kitu smailkštosi mažieji. Šokinėja, klykauja, kaip nedresiruoti gyvulėliai.

Štai ir riba — toliau nei žingsnio. Plati, gili klaičioji praraja, milžiniškos pasagos pavidalo. Šiaubinga vandens masė — be galo. Be krasto — grūvia, virsta, kaip nuo aukšto stataus mūro. Triukšmingai atsitreukia į kietas uolų atplaišas. Inirūsi srovė drabstosi utomis, tiršta tyškuliu migla kyla atgal, į viršų. Kartais, kai saulė tam tikru kampu pasisuka, tyškuliai pavirsta gražiausia gvyvų spalvų laumės juosta. Daug išpūdingesnė negu padangė, nes čia visai arti. Tada vaizdas nuostabiausias — didinga ir žavų, kaip užburtojo požemio pilvyje.

Mistiškai, pašnibždom Rožytė išsireiškė:

(Bus daugiau)

Lietuvių jūrų skautai Chicagoje pagerbia mirusius prie Laisvės Kovų paminklo.

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Chicagos Lietuvių Jūrų Skautijos jūrų skaučių JUOKRANTES, jūrų skautų BALTIJOS JŪROS tuntu ir jūrų skautų akademinė Korp. GINTARAS š. m. gegužės mėn. 30 d., mirusiųjų pagerbimo dieną, iškilmingai paminėjo ir pagerbė žuvusius Lietuvos laisvės kovų dalyvius, karius, partizanus, mirusius Lietuvoje ir išeivijoje savo artimuosius jūrų skautes ir skautus.

Tos dienos iškilmės 11 val. ryto buvo pradėtos su tam specialiai skirtomis pamaldomis, kurias atnašavo ir jautrų pamokslą pa-

sakė jūr. sktn. Tėv. Jonas RAIBUŽIS. Pamaldose, kurios įvyko Tėvų Jėzuitų koplyčioje, rikiuotėje dalyvavo Chicagos jūrų skautės, jūrų skautai, Korp. Gintaras nariai su savo vadovėmis-ais ir daug tėvų bei jūrų skautijos rėmėjų.

Po gedulingų pamaldų, prie Jaunimo Centro ant LAISVĖS KOVŲ paminklo, darniai išrikuotoms Chicagos Jūrų Skautijos gretoms gerbiant, žuvusiems Lietuvos laisvės kovų dalyviams ir mirusiems Jūrų Skautijos nariams pagerbti, jaun. jūrų skautas "bebrukas" ir jaun. jūrų

Gyvenimo metų vejami primirštame jaunatvės svajones ir idealizmą, kurie daugumai lieka tik graži praeities pasaka, savo laiku pasiekusi kiekvieną, tačiau greitai pamiršta. Ir dažnai nevertiname idėjos reikšmės gyvenime, nors kasdieną pastebime jos įtaką milijonų žmonių gyvenime. Perbėkime keliomis mintimis idėją, kuri nepakeitė žemės veido, tačiau savo įtakoje suteikė reto džiaugsmo ir didelės auklėjamos reikšmės nesuskaitomam skaičiui jaunimo: lietuviškoji jūrų skautija.

Gamtos palenkimas žmogaus valiai yra pati seniausia žmonijos svajonė, šiuo metu bandanti pajungti savo jėgon pačią paslaptinąsias visatos dalį — erdvę.

Tačiau jūra amžiais viliojo žmogų, bandantį suprasti ne tik save, bet ir jį

skautė "udrytė" padėjo vainiką. Padėjus vainiką žodį tarė jūrų skautų BALTIJOS JŪRŲ tunto tunti-ninkas jūr. pskt. A. BUTKEVIČIUS, kuris savo kalboje, be kitų, paminėjo ir prieš kelius mėnesius tragiškai žuvusį J. A. V. kariuomenėje tunto jūrų skautą v. v. Vidą MILAVICKĄ ir š. m. gegužės mėn. 18 d. nuoširdų Jūrų Skautijos rėmėją, didelį lietuvių patriotą, I. VILĖNISKĮ Bostone. Žuvusiųjų pagerbimo ir minėjimo apeigos prie Laisvės Kovų paminklo visiems stebėjusiems paliko labai gilų įspūdį.

Po iškilmių prie Jaunimo Centro, jūrų skautai-ės su savo vadovais ir nemažais skaičiais Jūrų Skautijos rėmėjų nuvyko prie Michigano ežero tradiciniam žuvusių jūrų skautų ir Lietuvos karo bei prekybinio laivyno jūreivių pagerbimui. Čia, išplaukus į ežerą, visiems dalyviams gerbiant ir dideliu vietos amerikiečių žiūrovų skaičiui nuo kranto stebint, buvo nuleistas vainikas į Michigano ežero gelmes. Ta proga atitinkamas apeigas atliko jūr. sktn. Tėv. J. RAIBUŽIS, žodį tarė senj. v. v. K. BUTKUS.

Kalbant apie iškilmes prie Laisvės Kovų paminklo ir tradicines vainiko nuleidimo apeigas į Michigano ežerą, tenka ne tik pasidžiaugti mūsų lietuviškojo jaunimo žvaliomis gretomis, jų vykdymomis giliai prasmingomis tradicijomis, bet ir giliai susimastyti pasigedus kitų lietuviškojo jaunimo organizacijų, kurios kartu su jūrų skautais ar atskirai, taip gražiai ir iškilmingai mokėtų pagerbti Lietuvos Laisvės kovų dalyvius bei savo artimuosius Tėvynėje ir išeivijoje. Vg.

KESTUTIS BUTKUS

supantį pasaulį. Tačiau ne visiems ji leidžia naudotis jos teikiama paguoda: tik kantrus, ištvermingas, savimi pasitikintis, jaučias atsakomybę už savo artimą žmogus gali tikėtis jos malonės ir gilaus išgyvenimo valandų, kurios yra suprantamos tik tiems, kurie jūros prieglobstyje turėjo progą pažinti Dievo pasaulį visoje jo didybėje.

Skautybės įkurėjas, Lordas Baden Powelis, pripažino jūrinių skautavimą kaip vieną iš tobuliausių jaunolio charakterio ugdymo sistemų, ir todėl neuostabu, kad idėja, tinkamai supras-ta ir gyvenimiškai pritaikinta, retai kada išblėsta. Jos požymis visuomet yra tęstinumas ir nuolatinis at-sinaujinimas.

Lietuviškoji jūrų skautija didžiuojasi turėjusi progą įkvėpti Lietuvos jaunimui meilę savajam pajūriui, skelbiant Lietuvos kaip jūrinės valstybės svarbą. Nesuskaitomos kelionės Nemunu ir kitomis romantiškomis mūsų krašto upėmis ir ežerais ugdė gilesnį savojo krašto pažinimą. Praleistos valandos baltomis kopomis apsuptyse Kuršių maršose, beskrodžiant Baltijos jūros bangas į kaimyninius kraštus, teikė gilaus pasitenkinimo ir trumpakelniui jaunui ir tam senam jūros vilkui — jūrų skautininkui. Nesuskaitomos regatos, sveikas vandens sporto propagavimas, skatinant bu-rriavimo specialybę, reikalaujančią ilgo ir kruopštaus pasiruošimo, ruošė naują jūrų skautijos kadra — drąsų, sąmoningą ir pateisinantį idėjos kilnumą. Ir kaip prasminga visa tai buvo kai savas dangus laimino tas pastangas.

Nei tragiškas Budžio likimas, nei su gamtos stichija surišti pavojai negalėjo numalšinti to gaivališko jausmo, kuris kilo iš noro užvaldyti jūrą, kasdieną pareikalaujančią atpildo iš ją mylinčių ir jos nekenčiančių.

Betgi likimo panorėta, kad skrostume svetimus vandenį, ir todėl svarbu suprasti, kad dangus gali būti svetimas, tačiau dvaisia lieka sava, nesikeičianti ir neleidžianti savęs prieveivauti. Savo tradicijų išlaikymas yra viena iš veiksmingiausių priemonių tam gyvybės siūliui išlaikyti, kuris riša su praeitimi ir visu, kas yra brangu ir vertinama.

Jūrų skautija su džiaugsmu pergyveno naujos jūrinės skautijos šakos išsi-skleidimą, kai prieš penkerius metus Chicagoje įsteigė pirmoji jūrų skautijos akademinė Korp! Gintaras — vienintelė akademinė organizacija, gimusi už laisvojo krašto ribų. Juo

prasmingesnė. Jūrų skautijos eilėse subrendę akademikai nepabūgo atsakomybės tęsti akademinę tradiciją savo sukurtoje formoje ir jau gana trumpame gyvavimo bėgyje įrodė, kad metų laikotarpį ugdyta mintis gali pasireikšti įvairiomis formomis ir sėkmingai atlikti savo paskirtį lietuviškame gyvenime.

Gal svetimas dangus jiems ir nebėra jau toks svetimas, gal veikimo prasmė ir neturi tokio gilaus išgyvenimo, kaip ju žilstantiems garbės filisteriams, tačiau nesuklysimė spėdami, kad noras išgyventi bendrą idėją jiems šiandien yra lygiai toks reikšmingas, gal net daugiau.

Juodų, baltų ir mėlynų, akademinių spalvų derinys lietuviškos visuomenės tarpe jau įgijo pažįstamą veidą. Isikūrusi skelbti Lietuvos kaip jūrinės valstybės svarbą, propaguoti jūrinio skautavimo svarbą, remti Lietuvos tautines aspiracijas visame laisvame pasaulyje, skatinti jungtis į lietuvišką akademinį gyvenimą studijuojančius lietuvių jaunuolius, kartu pasistatė sau tikslą remti lietuvišką kultūrinį gyvenimą, kaip veiksmingiausią priemonę lietuviškos dvasios išlaikymui.

Pabaltijo Komiteto eilėse gintariečiai skatina Baltijos jūros kaimynų gyvenimą, bendromis jėgomis beldžiant į Washingtono duris, gaivinant prigesusią

Amerikos sažinę Pabaltijo kraštų atžvilgiu. Klaipėdos krašto minėjimai blizga gintariečių spalvomis, liudijančiomis rūpestį savojo pajūrio reikalu. Dailininkai Akstinas, Remeika, Ignas, Čipkuvienė nuoširdžiai dėkojo už paramą jų meno parodų metu. Neverausko knygos "Pajūriais Pamariais" išleidimo proga gintariečiai džiaugėsi, galėdami pristatyti lietuvių visuomenei knygą, atskleidžiančią lietuviško pajūrio grožį ir prasmę. Ir jau nekalbant apie Marijų Katiliškį, tapusį nuoširdžiu gintariečių draugu, kartu džiaugiantis jo literatūriniu triumfu. Kiek malonių valandų buvo praleista dalinantis Liunės Sutemos įnašu į lietuviškos poezijos pasaulį. Kiek nesuskaitomų valandų buvo praleista bendraminčių diskusijose, kurių metu išryškėja jų jaunuolišku entuziazmu deganti veidai ir ne-numalšinamas noras šiais gėrybėmis perkrautais laikais surasti prasmę jų jauname gyvenime. Kaip prasminga, kai iš to entuziazmo gimė darbai, džiuginą tėvus, vadovus ir savo tautos narius.

Ir taip svetimus vandenį beraizanti lietuviška jūros ošime sekdamas Baltijos pasakas ir gaivinama brangių, bet kasdieną vis tostančių praeities prisiminimų, ir toliau ištikimai seka skautybės principus ir nenuilstamai tarnauja aukščiausiajam pasaulio gėriui:

Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Pranciškonų lietuvių gimnazijos mokiniai skudučiuoja.

B. Kerbelienės nuotrauka

PREZIDENTO

ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJA

Irišus ir paruošus aplanką, neužilgo šis ALEKSANDRO MERKELIO parašytas kapitalinis veikalas pasirodys knygų rinkoje. Monografiją leidžia Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Valdyba.

Neužilgo knyga bus išsiuntinėta garbės prenumeratoriams ir prenumeratoriams.

Šį leidinį dar galima iš anksto užsiprenumeruoti, prisiuntus 10 dol. ALT S-gos izdinkui Povilui Ališauskui — 107-17 118th St., Richmond Hill, New York; Dirvai, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103 ir per vietos ALT S-gos skyrių valdybų narius.

Stambus ir gražiai paruoštas veikalas po rugsėjo 1 d. knygų rinkoje kainuos 14 dol. Todėl norintieji pasinaudoti proga ir leidinį įsigyti pigesne kaina, skuba jį jau dabar užsiprenumeruoti.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTOVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur, Import. from Italy....5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška...5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France.....5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand5th \$4.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine.....5th \$.69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France.....5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine5th \$.98
8. BORDEAUX Wine Red or White.....5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

KALBOS KERTELĖ

STEPAS VYKINTAS

KAS YRA PRIESAGA?

Priesaga, arba sufiksas, yra gramatikos terminas, kuris rodo sudedamąją žodžio dalį tarp šaknies ir galūnės. Pvz. darb-ininkas, darb-ing-as, darb-in-is, darb-iet-is ir t. t. Priesagos mums padeda susidaryti ar kurti naujus žodžius. Juo daugiau priesagų, juo daugiau kalbinio kūrybingumo. Mūsų kalboje esą apie 200 priesagų. Priesagos gali būti vienareikšmės ir daugiareikšmės. Mūsų kalbos priesagos, pvz. -in-, -išk-, -inink- ir kt. turi po kelias reikšmes, nors viena kuri reikšmė yra pagrindinė. Pvz. priesaga -inink- reiškia asmenis, kurie ką nuolat ar profesionaliai daro, kuo nuolat rūpinasi, verčiasi ar yra į ką palinkę: mokslininkas, yra mokslo puoselėtojas, ūkininkas yra ūkio savininkas. Tačiau kartais šios priesagos dariniai reiškia ir vietą ar konkrečius daiktus, pvz. kiaušlininkas reiškia ir kiaušilių augintoją, ir kiaušidę (vietą), kaklininkas reiškia virvę ar diržą, kurio vienas galas rišamas arkliai ant kaklo, kitas už vežimo grąžulo, arba dirželį šuniui ant kaklo.

Taigi išsiaiškinti priesagų reikšmes ir jų vartoseną yra labai svarbus kalbinis požiūris dalykas.

PRIESAGA --ING--

Jonas Jablonskis yra taip paaiškinęs: "Priesaga -ing- (jis rašo -ingas-) reiškia paprastai daikto vidaus ypatybę, išsineančią dažnai arba kartais ir aiškėn. Sakoma: eringas avis, kumelinga kumelė, paršinga kiaulė, vaiklinga kalė, veršinga karvė; audringas pavasaris; derlinga žemė, derlingi metai; gėdingas (drovus, nedrąsus) žmogelis, išmintingas vyras, kilmingas (aukštos kilmės) žmogus, lytingi metai, maldingas žmogus, mėsingas jautis, žmogus mirtingas, Dievas nemirtingas, viską jis mokslingai (giliai, kaip mokslas reikalauja) tiria; partingai nukalbėjo; paveikslinga (paveiksl) mokykla, pelningas darbas, petingas vyras, pininga karvė, piršingas (plačių, tvirtų piršių, priešakinį krūtinės dalių) arklys, protingas

žmogus, sąmoningas pasielgimas, sąžiningas žmogus, sultingas obuolys, širdingas žmogus, talentinga mergelė, vaisingas medis, valtingos (jų plačios valtytys rytiškai avižos varpos -- grūdų šluočiukės) avižos, vargingas gyvenimas, žuvingas ežeras, žuvinga upė, aktinga užuojauta, energingas žmogus, kultūringas kraštas, objektinga kalba, praktingas žmogus, produktingas (vaisingas) darbas, religingi žmonės, simpatinga moteris, subjektinga nuomonė, taktingas žmogus, taktingas pasielgimas, netaktingas vyras (pasielgimas) ... (Žr. J. Jablonskis, "Rinktiniai raštai", Vilnius, 1957 m. I tm., 381 psl.).

Iš šių būdingų pavyzdžių matome, kad priesaga -ing- reiškia ne tik daikto vidaus ypatybę, bet ir ko nors gausumą, pvz. išmintingas (turis daug išminties) vyras, energingas (turis daug energijos) žmogus, taktingas (turis daug takto) etc. Didelių abejonių kelia šie J. Jablonskio pavyzdžiai: partingai nukalbėjo, objektinga kalba, subjektinga nuomonė... Nukalbėti galima partiškai, taip, kaip partijos žmogus kalba, o ne partingai. Gali būti tik partingas kraštas, kuriame veikia daug

Vasario 16 Gimnazijos konfirmantai Gintaras Radionovas ir Lydiya Drinkmanaitė (viduryje su gėlėmis), apsupti evangelikų ratelio narių ir tėvų, po iškilnių gimnazijos sode su ratelio vadovu mokyto F. Skeriu ir kun. Juozu Urdze.

H. Motgabienės nuotrauka

partijų. Mano išmone, negali būti kalba objektinga, o nuomonė subjektinga, bet objektyvi kalba, subjektyvi nuomonė. "Dabartinės lietuvių kalbos žodyne" tėra tik objektyvus -- atitinkantis patį daiktą, dalyką, bešališkas -- ir subjektyvus -- būdingas tik tai kuriam subjektui, asmeniui: asmeniškias, vienašališkas: subjektyvus vertinimas, sprendimas, nuomonės subjektyvumas.

Kai kurie priesaginiai -ing- būdvardžiai turi savotiškų reikšmių. Pvz. pavasaringas, a (1)

1. šiltas, pavasariškas (apie orą): pavasaringa diena. 2. silpnas. pavasaringa diena. 3. silpnas, liesas: pavasaringa karvė (nusišpusi nuo blogo ar nepriteklingo pašaro). Taip vartoja šį būdvardį mūsų liaudis, rašytoja Žemaitė. Tačiau niekur neteko užtikti, kad būtų vartojami būdvardžiai: rudeningas, vasarinas, žiemingas. Tik rašytojas Ignas Šeinius "Raudonajame tvane" taip vaizduoja: "Automobilis lėtai dūžgia drėgnu, rudėningu vieškeliu". Ką tas rudėninas vieškelis reiškia, mums nėra aišku: ar jis purvinas, ar jis blogas, ar jis rudėniskai atrodo... Todėl rašytojams praverčiau pirmą susipažinti su kalbos darybos ar kūrybos dėsniais ir polinkiais, o tada kurti naujas žodines formas.

Dažnai tenka spaudoje ir raštuose pastebėti netiksliai vartojant būdvardį tipingas. Man atrodo, kad ir "Dabartinės lietuvių kalbos žodyno" autoriai netiksliai paaiškino tipingo reikšmę. Su aiškiais tipo bruožais yra vadinamas tipiškas, o ne tipingas. Šį kartą tiksliau paaiškino "Lietuvių kalbos vadovas", kad tipingas yra turis daug tipų. Todėl gali būti tipingas veiklas, tas veiklas, kuriame vaizduojama daug tipų, bet negali būti tipingas personažas, jis tegali būti tipiškas.

Baigdamas norėčiau skaitytojams papasakoti kalbos anekdotą, kuris parodys, kaip reikia būti atsargiems priesagas bevar-

tojant. Rokiškio gimnazijos lietuvių kalbos mokytojas M., blogai supratęs Būgos kalbinius straipsnius, ėmė klasėje mums aiškinti, kad priesaga -išk- kartais nebetinkanti vartoti ir nurodė pavyzdį, kad reikia sakyti poetingas, o ne poetiškas kraštas. Tada vienas mūsų klasės mokinių atsistojo ir paklausė: o kaip sakyti vaikiška panelė, jei -išk- priesaga čia netinka.

-- Vaiklinga panelė -- pasakė mokytojas ir susigėdino:

-- Čia jau nebe gerai... Čia jau nebe gerai...

LIETUVIŠKA
VASARVIETĖ
BANGA
CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH RD.,
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garšaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių -- transportacija į ir iš paplūdimio.
- Šalia "Bangos" randasi ežeras su viešu paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakytais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštys,
74 Alicia Rd.,
Dorchester, Mass. 02124
Tel. 282-8046
o po birželio 20 d. į
BANGA,
Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. SP 5-4633.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

PRALEISKIME ATOSTOGAS
BE RŪPESČIŲ PRIE ATLANTO!

VILA MEŠKA

42 Beach St.
Monument Beach
Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (617)

TIKRAM POILSIUI: rami aplinka, gražus pliažas ir šiltas vanduo, geras maistas, erdvūs kambariai ir malonus patarnavimas.

LAISVALAIKIO PAIVAIRINIMUI: • valtis -- žuvinimui, • Sail-Fish buriavimui, • Ping-Pong, • teniso aikštė, • vakare tėvams išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONO PRADŽIA BIRŽELIO MĖN. 20 D.

Iki birželio 20 d. kreiptis: S. M. Lušys, 88-01 104 St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. VI 9-1193 (212).

Po birželio 20 d. kreiptis Vila Meška adresu. P. S. Svečius be automobilių nuvežame ir parvežame iš pliažo.

AUKOS DIRVAI

G. Vėžys, Chicago.....	5.00
J. Balutis, Chicago.....	4.00
Dr. V. Bagdonas, Oak Lawn 4.00	
A. Kašuba, Chicago.....	4.00
J. P. Valčaitis, Akron.....	4.00
J. Gudėnas, Cleveland.....	2.00
J. Naras, Philadelphia.....	1.00
K. Dulys, Baltimore.....	4.00
H. Sukauskas, Etobicoke.....	1.00
K. Žalnieraitis, Chicago.....	2.00
I. Raudonis, Chicago.....	2.00
J. Mažeika, Chicago.....	4.00
V. Abraitis, Richmond Hill..	4.00
A. Ūselis, Chicago.....	1.00
A. Šova, New Britain.....	4.00

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 14 D. 3:30 val. p.p. muziko Antano Nako fortepiono studijos mokinių rečitalis Jau-nimo Centre.

BIRŽELIO 21 D. Chicago's Balso piknikas Bučo darže, Wil-low Springs, Ill.

BIRŽELIO 28 D. Laisvosios Lietuvos laikraščio gegužinė K. Velbasio sode, Ill So. Archer & Bell Road.

LIEPOS 11 D. AL Tautinės Sąjungos East Chicago skyriaus gegužinė Community Building, Union Pier, Mich.

SPALIO 17 D. 8 v.v. B. Pakšto salėje, Anglijos Lietuvių Klubo linksmavakaris.

GUŽAUSKŲ

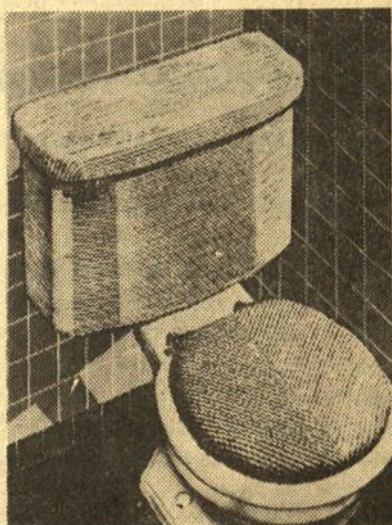
BEVERLY HILLS
GELINYČIA
GĖLĖS VISO MS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

MAY'S BASEMENTS

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARMATOWN
SOUTHGATE
GREAT LAKES MALL

Šeimyniniai daiktai namams ir vasarvietėms

'Decor-Dry' spalvingi, ilgai dėvimi

3 dalių prausyklos setai

- Tankui uždangalas
- Dangčiui uždangalas
- Sėdynei uždangalas

2.98
Setas

- Balti • Geltoni • Žali • Šviesūs
- Tamsūs • Lilijavi • Ružavi • Ryškiai ružavi
- Mėlyni • Žalsvi

Išpuoškite jūsų vonios kambarį su šiais 3 dalių setu iš skalbiama medvilnės chenilio. Apačios iš medžiagos, užtikrinančios nuo drėgnės. Tinka visų dydžių tankams.

Specialus pirkinys! "Mohawk" medvilnės perkelio paklodės

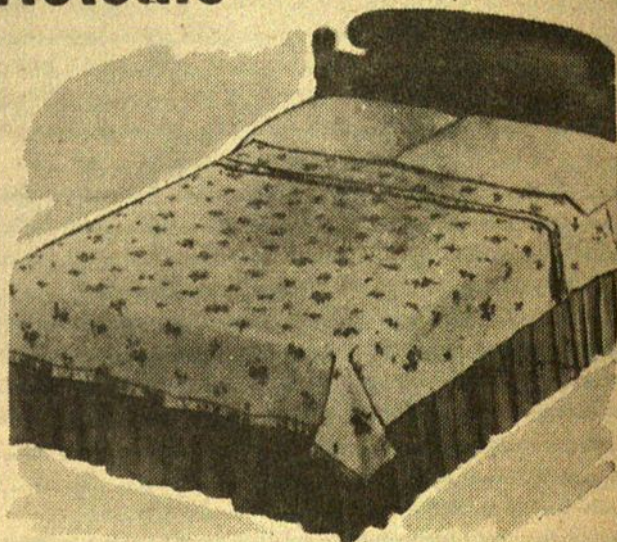
Kainavę 2.49 viena

Žinomos Mohawk medvilnės perkelio paklodės populiariuose 63x99" dydžiuose. Pirmos rūšies, smulkaus medvilnės perkelio, puikiai išsiskalbiantio... sandėliuokite dabar ir taupykite pirkdami liuksusines perkelio paklodes už žemesnę kainą nei muslino.

1.49
Viena

BASEMENT DOMESTICS DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN, HEIGHTS, SOUTHGATE, PARMATOWN

USE EAGLE STAMPS
LIKE MONEY
AT ALL 5 MAY
COMPANY STORES!

"Beacon" rožių lova

Vasaros antklodės

70x90 dydžio
viengubai ar dvigubai
lovai

2.99
Viena

Lengvos medžiagos, dirbtinio šilko ar medvilnės, sujungtos su turtinga dirbtinio šilko satinu. Pasirinkimas iš lygių spalvų ar žavių atspaudų iš mėlynų, ružavų, lilijavų, auksinių. Puikios antklodės namams ar vasarvietėms už žemą biudžetinę kainą!

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dirvos redakcija praneša, kad Clevelando žiniose praeitame numeryje paskelbtoji žinutė apie kun. P. Dzegoraičio perkėlimą į Naują parapiją neatitinka tikrąsias.

• Ona ir Stasys Halaburdai, senosios lietuvių išeivijos kartos veikėjai (Stasys yra ilgametis Lietuvių Klubo direktorius) šiomis dienomis atšventė 30 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

• Pavasario promenados koncertų serija Severance Hall vėsinamoje salėje vyksta dideliu pasisekimu.

Birželio 13 d. pristatoma Gilbert ir Sullivan dainų garsai orkestrui ir solistui Martyn Green pristatant šių populiarios muzikos kūrėjų lengvųjų operų melodijas.

Birželio 16 d. dirigentas Lane vadovaus orkestrui ir Harvard Glee Clubo ir Radcliffe Choral Society chorams, pristatant Handelio nemirštamą kūrinių "Izraelis ir Egiptas". Ta proga pasirodys ir eilė įžymesnių Clevelando solistų.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

1263 E. 67, 2 šeimų 5-5-1, erdvūs kamb., dvigubos grindys, sklypas 40x140, 4 garažai. Kaina \$12,500.

1 šeimos, 4 mieg., variniai vamzdžiai, moderni virtuvė ir vonia, puikus sklypas, garažas. \$13,500.

2 šeimų 5-4 ir 6 kamb. 1 š. ant 1 sklypo arti šv. Vito. \$16,600.

2 šeimų 6-6, \$12,600.

Investavimui

6 š. mūras, nuoma \$400 mėnesiui, gerame stovyje, \$25,500.

E. 147 — Lake Shore Blvd. 1 š. 4 mieg., arti ežero, paplūdimys, \$14,000.

South Euclid

Puikus 4 mieg., 6 metų 1 š. mūrinis, didelis sklypas, vaismedžiai, \$33,000.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė, John Lorenz ir Ant. Mikoliūnas 13229 Superior Ave.

UL 1-6666

VIRŠUJE: Čiurlionio Ansamblio ir šv. Jurgio parapijos jungtinis choras, vadovaujamas muz. A. Mikulskio, išpildęs dalį meninės programos baleto ir muzikos vakare Clevelande.

V. Pliodžinsko nuotrauka

Baleto šokėjai Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas po gražiai pavykusio spektaklio apdovanoti gėlėmis. Šalia stovi LB I apyl. pirm. F. Eidimtas, organizavęs baletininkų pasirodymus lietuvių kolonijose.

V. Pliodžinsko nuotrauka

BALETAS PRAEJO DIDELIU PASISEKIMU

LB I Apylinkės valdybos senokai ruoštas parodyti Clevelandui baleto šokėjų Violetos Karosaitės ir Jaunučio Puodžiūno pasirodymas pagaliau pasiekė Clevelandą. Šeštadienį, šv. Jurgio parapijos salėje, gausiai susirinkusi publika sutiko juos šiltais, entuziastiškai.

Jų atsilankymas į rytus sutarkytas surengiant gastroles keliose kitose kolonijose. Visur jiedu publiką sužavėjo.

Clevelande baleto rengimas atiteko komitetui, susidedančiam iš LB I ir II Apylinkių valdybų ir chorų atstovų, telkiančio lėšas

Clevelando dainininkų kelienei į Lietuvų Dieną New Yorko mieste.

Šis sudėtinis vakaras, į kurį programai pavairinti įsijungė Čiurlionio Ansamblio ir šv. Jurgio Parapijos choras, išsivengė dviejų vakarų ir baleto rengimo paskirai. Rengimas daugelio vakarų publika tikrai įkyrėjo. Šio parengimo pelno dalis skiriama dainininkų kelienei. Šiame vakare klebonas kun. Ivanauskas įteikė 700 dol., čekį šv. Jurgio parapijos choristų kelienei į New Yorką -- nepaprasta, labai reikalinga dovana.

Po baleto, antrą programos dalį -- tik keturias gyvas, judrias dainas -- energingai sudainavo A.

Mikulskio diriguojamas sudėtinis Čiurlionio Ansamblio ir šv. Jurgio parapijos choras, kurio vadovas yra vargonininkas Pranas Ambrazas. Programai vadovavo I Apylinkės pirmininkas F. Eidimtas, Komitete darbavosi B. Kazėnienė, E. Stempužienė, Ing. Stasaitė, V. Plečkaitis, A. Širvaitis.

Baleto scenų tarpais pašoko tautinius šokius Ingridos Stasaitės vadovaujami Vysk. M. Valančiaus mokyklos berniukai ir mergaitės, taipgi parodė savo gerą išsilavinimą, stebinę ir pulkiai nuiteikė vakaro dalyvius.

Po programos sekė linksmas balius ir vaišės.

ksk

50 GUBERNATORIŲ CLEVELANDE

Praeitą savaitgalį keletą dienų Clevelande viešėjo visų 50 valstijų gubernatoriai. Tai jų metinis suvažiavimas, kasmet laikomas skirtingoje valstijoje.

Svečių oficialiais šeimnininkais buvo Clevelando burmistras Locher ir Ohio gubernatorius Rhodes. Greta įvairių iškilnių ir puoty, šių metų suvažiavimas buvo ir politiškai svarbus, nes šiemet lapkričio 3 įvyks prezidento rinkimai, dalies senatorių visų kongreso atstovų ir daugelio gubernatorių.

Respublikonų partijoje eina didelės lenktynės už kandidatūrą prezidento vietai, o demokratų partijoje susirūpinimas, kad niekas nesugadintų sąlygų, kurios galėtų pakenkti Johnsono išrin-

kimui, o kadangi gubernatoriai vienį yra demokratai kiti respublikonai, visa suvažiavimo atmosfera buvo pilna politiškų debesių. Orumą suvažiavimui suteikė buvusio prezidento Eisenhowerio ir kitų žymių politinių asmenų atsilankymas.

• Kovai su vėžio liga akcija, t. v. PAP patikrinimai, vienerių metų bėgyje davė pasigėrėjimo vertų rezultatų. Buvo patikrinta 205.000 moterų. Patikrinimų akciją rėmė Clevelando Academy of Medicine ir American Cancer Society Clevelando skyrius.

Tuo patikrinimu užbėgama už akių išgydomam vėžiui ir dar ir dabar nevelu, su gydytoju susitarus, tokį patikrinimą padaryti.

PARDUODAMAS NAMAS

E. 87 gt., į šiaurę nuo Superior Ave. Gerame stovyje 4 miegamųjų namas su modernia vonia, tik įrengtu gazo pečium, variniais vamzdžiais. Garažas. Visi prabangaus namo patogumai už naują šiame rajone kainą -- \$11,800 greitam pardavimui. Geros išsimokėjimo sąlygos.

Elmer Seidman

Tel. LA 1-5024

WESTSIDE REALTY

(65-67)

DETROIT

DETROITIEČIAI JAUTRŲS KUR REIKIA...

Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos rūmų statybai remti Detroitė buvo sudarytas iš būrelių vadovų ir jų pavieštytų veikėjų komitetas. Bajorūnienė Marija, Dr. Puskepalaitienė Liucija, Motuzas Feliksas, Tamošiūnas Juozas, Tamošiūnas Vincas, Urbonienė Stasė ir Vedeika Petras.

Vasario 16 gimnazijos direktoriui kun. Broniui Liubiniui lankantis gegužės mėn. 23 ir 24 d., jautrieji Detroito lietuviai suaukojo 1200 dol. Malonu pastebėti atsiradus aukotojų po 100 dol.: Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-ga per inž. Č. Stanlių, Amerikos Lietuvių Rezistentinė Santarvė Detroito skyrius, Staugas Juozas, Stasė ir Vaclovas Urbonai, Marijonas Šnapšytys ir Pagojis Petras. Aukų vaizaus komitetas savo įsipareigojimą tęs toliau, todėl nespėję atiduoti aukos, gali kiekvienam metu įteikti kuriam nors iš komiteto narių.

Dėl vaizaus pasisekimo gili padėka priklauso, lietuviškų radijo valandėlių vedėjams, spaudos bendradarbiams ir visiems lietuviams, paskyrušiams auką.

Komitetas

VISI Į TALKĄ BENDRUOMENEI

Naujoji LB Detroito Apylinkės Valdyba yra pasiryžusi ypatingą dėmesį atkreipti į mūsų jaunimą ir su jaunuimais dirbančius kultūrininkus. Pirmoji eilė mokyklinio amžiaus jaunimo lituanistinis švietimas, o taip pat ir jaunimo meninio ansamblio suorganizavimas, į kurį būtų visi be išimties priimti su tikslu, kad meilė lietuviškai dainai ir tautiniams šokiams būtų įskiepyta į kiekvieno jaunuolio ir jaunuolės širdį. Valdyba yra tai pasiryžusi įgyvendinti šį rudenį ir jai tas pavyks, jeigu Detroito visuomenė tam ne žodžiais, bet darbais pritaris.

Pirma ir pati geriausia proga Valdybos planams pritariti yra visuomenės atsilankymas į Bendruomenės ruošiamą gegužinį, kurį įvyks birželio mėn. 21 d. 1 val. Green Lawn Grove parke, kai rėję pusę Midebelt kelio, maždaug už 3 mylių nuo aerodromo (Metropolitan Airport), neprivažiavus Liberty parko. Daug kur geras žodis bei paskatinimai padeda, bet Bendruomenė savo uždavinių neatlieks be visuomenės paramos, kurią šį kartą reikalinga parodyti ne žodžiais, bet gausiu visų atsilankymu.

Bendruomenės valdyba visus prašo tą sekmadienį skirti šių užsimojimų paramai. Jaunimas kviečiamas pasirodyti savo pamėgtuose dalykuose: sporte, šokiuose, dainavime ar instrumentais muzikos dalykų išpildyme.

Visiems žinotina, kad Bendruomenės Valdyba daug padeda Lituanistinės mokyklos mokinių tėvams, padengdama visus trūkumus mokyklos išsilankymo reikais. Taigi mokinių tėvai turėtų parodyti solidarumą ir jausti pareigą valdybai padėti. Šį rudenį manoma, ir lituanistinių švietimą praplėsti, įvedant priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimą ir įsteigiant aukštesniuosius lituanistinius kursus, baigusiems lituanistinę pradžios mokyklą. Jaunimo meno ansamblis tgi ne taip jau lengvas uždavinys. Taigi, visiems tiems planams realizuoti, kviečiami visi į talką. Iki pasimatymo sekmadienį, birželio 21 dieną.

Valdyba

PHILADELPHIA

* L.M.A. KLUBO narių M. Bendžienės vyrui ir St. Kanavičienės broliui J. Bendžiui mirus, vietoj gėlių, klubas pasiskyrė 10 dol. auką Vasario 16 gimnazijai.

* DAUGIAVAIKEI ILGINIŲ šeimai, kurią klubas anksčiau gero kaimo materialiai sušelpė, dabar užprenumeravo Eglutę vaikams.

* LIETUVOS NEPRIK. FONDUI paskirta 15 dol. Džiovinių sanatorijoje Vokietijoje esančiai P. Pocienei pasiūsta 5 dol. auka, o K. Stankevičiui, taip pat esančiam džiovinių sanatorijoje Venezelejo, drabužių siuntinys.

SKATYK IR PLATINK DIRVĄ

NORINTIEJI APSIDRAUSTI,

pasinaudokite mūsų patarnavimu visais draudimų reikalais, kaip automobilių, gaisro, gyvybės, įvairių vertybių, liginės ir kt.

Kreipkitės į lietuvių agentus V. GIEDRAITĮ ar Z. OBELENĮ, atstovaujančius draudimo bendrovę NATION-WIDE CO.

V. GIEDRAITIS

NATIONWIDE Z. OBELENIS

Telef. 944-6835

Mutual Fire Insurance Co.
Life Insurance Co. Mutual Insurance Co.
Home Office: Columbus, O.

Telef. 881-7741

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelande mokytojai ir tėvų komiteto nariai. Pirmoji eilė iš kairės: Eidimtas, Balašaitienė, mokyklos vedėjas J. Stempužis, sesuo Valerija ir Alšėnienė. Antroji eilė: Mikulskis, Merkienė, Butkienė, Petukauskienė, Mikulskienė, Kliorienė, Trečioji eilė: Bankaitis, tėvų komiteto pirm. V. Staškevičius, Neimanienė ir Liaukonienė.

V. Pliodžinsko nuotrauka

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
.....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondui gauta iš Elizabeth, N. J. per LNF Atstovybės pirmininką J. Jušką 140 dol. Iš Boston, Mass. per R. Jasiūną 60 dol. Viso 200 dol.

• Dalia Maurukaitė, Giedrė Noakaitė, Delija Valiukėnaitė ir Audronė Senkutė šį pavasarį baigė universitetą New York'e ir birželio 12 dieną išskrenda į Europą, kur jos išbus tris mėnesius užsimoję aplankyti beveik visas Europos valstybes.

• Inž. Antanas Vytutis išlaikė nustatytus egzaminus New Yorko valstybėje ir šiomis dienomis įgijo architektės teises.

• Kun. Audrys Bačkis birželio 1 d. apgynė Romoje Laterano Universiteto Bažnytinės Teisės Fakulteto disertaciją — Romos Katalikų Bažnyčios Hierarchijos varžymai Rusijos Imperijoje nuo 18 šimtmečio galo iki 1847 m. Konkordato.

Daktaro laipsnis jam buvo suteiktas už tėzę aukščiausiu įvertinimu — SUMMA CUM LAUDE.

Dabar kun. A. Bačkis laiko baigiamuosius egzaminus Pontificia Accademia Ecclesiastica ir po to vyks vienam mėnesiui poilsio pas brolių į Ispaniją, Madridan.

• Dr. P. Grigaitis ir Dr. V. Tercijonas atsuntė Marijampolės gimnazijos sukaikties minėjimo komitetui ruošiamai monografijai straipsnius, liečiančius caristinės Rusijos okupacijos metais veiklą gimnazijoje ir už jos ribų.

VĖL TŪKSTANTINĖ LIETUVIŲ FONDUI

Worcesterio ne perdaug didelėję lietuvių kolonijoje yra susiorganizavę Lietuvos Fondo vajeus komitetas, rašytojo A. Giedraitio pirmininkaujamas. Komitetas yra suruošęs koncertą, kad paremti Lietuvos Fondą. Deja, iš koncerto pelno neliko.

Pats pirmasis worcesterietis, per A. Giedraitį įstojęs su tūkstantine į LF, dr. Vladas Vaitkus, pradėjo savo studijas Kauno universitete, tik pasitraukimas iš savo krašto mokslą nutraukė. Po Antrojo Pasaulinio kar dr. Vaitkus atsidūrė Šveicarijoje, Bazelyje, kur iki 1951-jų metų studijas gilino, o atvykęs į Ameriką 1955 metais Minneapolisje baigė odontologiją. Dabar sėkmingai verčiasi privačia praktika Worcester, Mass.

Dr. Vl. Vaitkus yra vedęs ir su žmona augina tris vaikučius, būsimus Lietuvos Fondo narius.

LF valdyba nuoširdžiai naująjį tūkstantininką sveikina. jv.

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ AUKA VASARIO 16 D. GIMNAZIJAI

Lankantis Detroito Vasario 16 dienos gimnazijos direktoriui kun. Liubiniui, A. L. Inžinierių ir Architektų Sąjungos CV pirminkas inž. Č. Staniulis įteikė Sąjungos vardu 100 dol. auką naujųjų gimnazijos rūmų statybai.

• Viešojo paskaita. Purdue Universiteto prof. dr. Z. V. REKAŠIUS skaitys paskaitą tema "ŽVILGSNIS Į ATEITIES ATOMINĮ PASAULĮ" š. m. birželio 14 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo Centro žemutinėje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636. Rengia LVS Ramovės Chicago sk.

• Žurn. Jonas Vaičiūnas, Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos minėjimo komiteto pirmininkas, lankydamsis Clevelande ir dalyvaudamas LF Bičiulių konferencijoje, turėjo pasikalbėjimus monografijos reikalais su buvusiais tos gimnazijos auklėtiniais: Liudu Sagiū, komiteto įgaliotiniu Clevelande, Stasiu Barzduku ir prof. Juozu Brazaičiu — tos monografijos bendradarbiais.

• Prof. Vlado Jakubėno fortepijono studijos mokinių pasirodymas įvyks birželio 13 d., 6 val. p. p., Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave.

NAUJA SLA KUOPA CHICAGOJE

Nauja SLA kuopa buvo Chicagoje pradėta steigti balandžio 12 d., "Gintaro" salėje, kur dalyvavo apie 20 asmenų. Dauguma tuoj įsirašė į narius, bet jos oficialus patvirtinimas ir registravimas buvo padarytas tikslai gegužės pabaigoje. Kuopą sveikino ir SLA prezidentas Povilas Dargis, kuris tuo laiku buvo atvykęs į Chicago, palinkėdamas, kad šioji kuopa, kuri randasi tirštai apgyventame Marquette Parko rajone, apjungtų daugelį naujųjų ateivių lietuvių, nes jos visą valdybą sudaro tik neseniai atvykę į JAV asmenys.

Dr. Step. Biežis plačiai nušvietė SLA organizacijos tikslus, darbą ir reikšmę lietuviams.

Į naują kuopos valdybą išrinkti: Dr. Algirdas Vasonis — pirmininkas, Leonardas Surkevičius — vicepirm., Antanas Gintneris — organizatorius ir fin.

sekr., sol. Genovaitė Peškienė — prot. sekretorė, Vytautas Vasiukevičius — išdininkas, Juozas Vasiukevičius, Ona Karpickienė ir Aldona Vasonienė — išdo globėjai, Rimvydas Sasiukevičius — maršalka ir dr. St. Biežis buvo pakviestas būti kuopos daktaru kvotėju.

Antanas Gintneris

• Akademinių Skautų Sąjūdžio Centro Valdyba liepos mėn. 4-5 dienomis Jonyno vasarvietėje Chester-ton, Ind., prie Chicago šaukia Akademinių Skautų Sąjūdžio narių visuotiną suvažiavimą.

Suvažiavimo programoje numatomos įdomios diskusinės paskaitos liečiančios ASS, studentijos ir mūsų bendruomeninį gyvenimą išsivijoję.

Suvažiavimo dalyviai iš anksto prašomi registruotis: ASD filisterės ir narės pas Audronę Kubiliūtę, 149 Milton Av., Hyde Park, Mass. Tel. EM 1-1971; Korp! Vytis filisteriai ir nariai pas Rimą Karaliūną, 3717 W. 70 Place, Chicago, Ill. 60629. Tel. LU 5-6123.

PAGERBES KUN. DR. S. VALIUŠAITIŲ

Kun. dr. Stasio Valiušaičio si-dabrinės kunigystės sukaikties minėjimas įvyks šį šeštadienį birželio 13 dieną St. Matthias bažnyčioje, Ridgewood, N.Y.

Šv. Mišių metu diakonu bus kun. Antanas Račkauskas, subdiakonu kun. Angelo Pezulo ir ceremoniariumi kun. Francis Ruggles. Pamokslą pasakys prel. Juozas Končius.

Per mišias giedos St. Matthias parapijos choras ir Liudas Stukas. Po mišių tos parapijos salėje įvyks jubiliejinis pagerbtis pietūs.

Pietų metu meninę programą išpldys Barbora Urbonaitė ir Liudas Stukas. Pianu palydės muz. Algirdas Kačanauskas.

Po iškilmingo minėjimo gros Algirdo Starolio orkestras.

• "Mūsų Metai", Chicago Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos ir kitų lituanistinių mokyklų 1963-

CHICAGIŠKĖS NUOTRUPOS

... Praeitą sekmadienį lituviškos Chicago širdyje Marquette Parke, vos keli šimtai žingsnių nuo Dariaus ir Girėno paminklo, vyko scena, kuri daugiau tiko caro laikams prieš 60 metų. Kaip anais laikais jų seneliai reikalavo sau teisės išpažinti savo tautybę, taip ir dabar tautų laisvės apsisprendimo laikais lietuvaitės turėjo pasiūliauti prieš mokyklos tvarką... Šios skilties skaitytojai pirmieji sužinojo apie Marijos Aukštesn. Mokykloje besimokinančių lietuvių norus ką nors lietuviško įnešti į mokyklos išleistuves ir jų nepasisekimą. Seselės tačiau nepajėgė sutramdyti sukilusius tautinius jausmus. Prieš išleidamos į sceną, lietuvaitės savo baltus išleistuvius sukneles pasidabino tautinėm vėliavėlėm. O po oficialaus akto, kai kurios mergaitės greitai persivilkė tautiniais rūbais ir visos lietuvaitės, tėvų ir smalsuolių minios lydimos nužygiavo prie Marijos statulos, kur sugiedojo oficialiose iškilmėse uždraustą giesmę "Marija, Marija" ir "Lietuviai esame mes gimę." Prie Marijos kojų buvo padėta rožių bei rūtų puokštė. Daug kas verkė. Seselės žitūrėjo per langų užuolaidų plyšius...

Lietuvaitės abiturientės mokyklos direktorei padovanojo lietuvišką koplytėlę su smarkoku lydraščiu, kuris bus paskelbtas spaudoje.

... Tą pačią dieną Jėzuitų Jaunimo Centre įvyko Aukštesnės Lituanistikos mokyklos išleistuvės, o jaunesnių Kristijono Donelaičio vardo lituanistinė mokykla turėjo iškilų — dainų ir šokių šventę, kurioje dalyvavo netoli 1500 žmonių.

... Tuo tarpu senatorius Barry M. Goldwateris atsiprašė negalėjusių dalyvauti Lietuvos Kongrese Washington, D. C. bankete birželio 27 d., nes tą dieną Phoenixe, Ariz. įvyksiančios jo dukters sutuoktuvės. Jo varžovas į respublikonų prezidento kandidatus, New York'e gubernatorių Nelson Rockefelleris irgi atsuntė labai malonų laišką, apgailestaudamas, kad laiko stoka jam neleidžianti tvirtai pasisakyti į kongresą...

Prisiminus tų dviejų respublikonų aštrią kovą dėl nominacijos... Dėl JAV bendruomenės pirmininko posto laukiama smarkių varžybų tarp Broniaus Nainio ir Jono Jasaičio. Abu laikomi frontininkais...

... Praeitą penktadienį, vykdamą į radijo stotį, automobilį susidūrimo buvo sužeista Margučio vedėja Lidija Vanaigaitienė. Kartu važiuojęs red. Algimantas Mackus liko sveikas. (vm)

1964 mokslo metų metraštis. Knyga Liet. Enciklopedijos formato, 240 puslapių. Išleido Č. A. L. M-las Tėvų Komitetas. Kaina 2 dol., siunčiant paštu — 2 dol. ir 25 cent. Knygoje telpa geriausi pačių mokinių parašyti rašiniai; dėl to lengvai skaitomi net ir pradedantiems lietuvių kalbos mokytis.

Dar yra likęs nedidelis skaičius šio metraščio pardavimui.

Knyga pilnai tinka pasi-skaitymui ne tik jaunimui,

bet ir suaugusiems. Pažinkime šių laikų lietuviško jaunimo dvasią ir polėkius! Šią knygą galėtų įsigyti visos lituanistinės mokyklos bet kurioje pasaulio šalyje ir lietuviškos jaunimo organizacijos — skautai, ateitininkai ir kt. sau asmeniškai ir savo knygynėliams.

Užsakymus su money orderiu ar čekiu siųsti: V. Diminskis, 6943 So. Rockwell Ave., Chicago, Ill. 60629.

"Mūsų Metai" galima nusipirkti ir Dirvoje.

Amerikos Lietuvių Katalikų Archyvo Putname įkurėjas prel. P. Juras, su archyvo reikalų vedėju Mikaila supažindina N. P. seserų remėjų seimo dalyvius su archyvo veikla ir eksponatais. B. Kerbelienės nuotrauka

VISI DALYVAUKIME BAISIŲJŲ BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIME

(1964 m. birželio 12 d., penktadienį, 7:15 val. vak. Jaunimo Centre, Chicagoje) mūsų Tautos kankiniams pagerbti.

Savo atsilankymu pademonstruokime lietuvių tautos nepalaužiamą valią visus bolševikų persekiojimus ir kančias pergyventi ir Lietuvai laisvę atgauti.

Kalbės Lietuvos gen. konsulas
dr. P. Daužvardis
ir
dr. Tomas Remeikis.

Meninę dalį atliks:

Dana Stankaitytė (akomp. A. Kučiūnas)
Algimantas Dikinis
Jaunimo Centro Studentų Ansamblio
kanklininkės, vad. A. Kirvaitytės.

Įėjimas nemokamas.

Rengia Chicago Lietuvos Taryba

PADĖKA

Žmogaus gyvenimas yra įvairus, pilnas malonių valandų, geros nuotaikos ir tikrojo gyvenimo džiaugsmo. Tačiau, kad pažintume džiaugsmą, likimas kiekvienam iš mūsų retkarčiais primena ir tikrąjį gyvenimo skausmą.

Sunkiausios beviltiškos valandos žmogų aplanko tada, kada netenki mylimo ir amžinai artimo asmens. Tokį momentą teko nesenai pergyventi ir man, mirus Lietuvoje mano broliui, Stašui Maironiui, kuris, kaip vyriausias, kartu atstojo man ir motiną, nes jos taip anksti dar vaikystėje netekau.

Tokią liūdesio valandą pasijunti žmogus vėl toks vienišas, jog rodos tavo silpni pečiai didžio skausmo gyvenimo uždėtos naštos neatlaikys. Dar valandą, dar vieną dieną ir pats, rodos, po ta našta sukniubsi.

Bet štai, pro tą juodą debesį staiga pasirodo mažytis saulės spindulėlis, kai visai netikėtai ateina šiltas užuojautos žodis, kai sužinai, kad yra žmonių, kurie ir nematydami tavo ašarotų akių prisimena, jog šiuo metu tu esi silpnas dvasioje ir siunčia šiltą suraminimo, sustiprinimo žodį, stengiasi išsklaidyti tuos juodus aplink tavę gyvenimo šešėlius.

Reiškiu nuoširdžiausią padėką liūdesio valandoje pareiškusiems man užuojautą Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdybai: J. Kiaunei, A. Senikui, J. Valiukėnui ir B. Veitui; ALT S-gos Centro Valdybai: V. Abračiui, P. Ališauskui, A. Senikui ir dr. B. Nemickui.

Širdingai dėkoju Vilties Draugijos Valdybai, Dirvos redakcijai ir redakcinei kolegijai, ALTS Richmond Hill Skyriaus Valdybai, LNF Atstovybėms, Moterų Vienybės Klubui, Lietuvių Moterų Atstovybės Philadelphijos Klubui ir visiems raštu ar žodžiu mane užjautusiems.

Emilija Čekienė ir šeima

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui ir tėvui dr. Julijui Kaupui netikėtai mirus, sulaukėme daug užuojautos ir suraminimo.

Dėkojame visiems draugams, iš tolimų miestų suvažiavusiems su Juliumi atsisveikinti.

Dėkojame detroitiešiams draugams, mums padėjusiems ir guodusiems.

Dėkojame visiems detroitiešiams, taip gausiai laidotuvėse dalyvavusiems.

Dalia, Jūratė ir Algis
Kaupai

ALT S-gos Omahos skyriaus išdininkui

JONUI ŠARKAI

mirus, jo sūnums: VINCUI, JONUI ir VYTAUTUI, dukroms: JANINAI PAKETURIENEI, IRENAI MATZ ir DANUTEI ALIENEI bei jų šeimoms giliausią užuojautą reiškia

ALT S-gos Omahos Skyrius